

వాయిదాలలో రేడియోలు,
ట్రాన్సిస్టర్లు,
స్టీలు బీరువాలు.
* * *
యస్వీ ఏజన్సీసు
బృందావనము - నెల్లూరు

జమీన్దార్లు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

నంపుటి 39 * సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి * సంచిక 41

21-10-67 శనివారంనుండి
The Family Jewels
జె.రీ.లాయన్ నడించిన
గొప్ప హాస్యదిశ్యం

కాంగ్రెస్ వాదుల్లో అలసట, నిస్తబ్ధత మంత్రివర్గ విస్తరణ ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ ఎన్నికల తర్వాతేనట!

అనం చెంచునువ్వారెడ్డిగారు నిర్యాణం చెంది, మిత్రులను శత్రువులను సమానంగా దుఃఖితరించిన అనంతరం రాష్ట్ర మంత్రివర్గ విస్తరణ జరుగుతుందని ప్రస్తుత మంత్రులకాబల వ్యవస్థాపనకూడా జరుగుతుందని వలపురు ఆశించారు. బాగా ఆలోచించిన మీదట ఇలాంటి మార్పులను ప్రస్తుతానికి తలపెట్టకూడదని ముఖ్యమంత్రి నిర్ణయించుకున్నట్లు తెలుస్తున్నది. వచ్చేనెలలో వ్యవేశ్ కాంగ్రెస్ ఎన్నికలు జరగవలసివున్నాయి. దీనికి సంబంధించిన వనికూడా మందకొడిగా జరుగు

వీమైనా ఈ సంస్థకు సంబంధించిన ఎన్నికలు నమావచ్చు, నూతన అభ్యర్థుడు కార్యవర్గం ఎన్నిక జరిగిపోయిన తరువాతనే మంత్రివర్గంలో మార్పులు చేర్పులు గూర్చి ముఖ్యమంత్రి ఆలోచిస్తారని ఆయనకు నన్నిహతులుగా వున్న వర్గాల వారి ద్వారా తెలుస్తున్నది.

వివిధ రాష్ట్రాల్లో ప్రస్తుతం అధికారంలో వున్న ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ నాయకులను తప్పింది వ్యక్తిమ బెంగాల్ లో వలే ఆద్ చో నంహాలను కాంగ్రెస్ అగ్రనాయకత్వం నెలకొల్పాలనే కోరికను ముఖ్యంగా అనంతకృపి వర్గాలు వెలిబుచ్చుతున్నాయి. అగ్రనాయకత్వం కూడా ఎట్టకేలకు వ్యక్తిమ బెంగాల్ లో ఇలాంటి వర్గ శిషు కున్నది. వీహారలో కూడా శిషుకొన వచ్చును. కాని ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మాత్రం అలాంటి కోరికను ఇంతవరకు ఎవరు బహిరంగంగా కోరలేదు. మరి ఇది, కార్య దర్శులు కూడా లేకుండా ఆరు మాసాల నుండి ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ ను నిర్వహించ గలిగిన బ్రహ్మాండ రెడ్డి గారి ప్రతిభా విశేషాలవల్ల ప్రశంసో లేక కాంగ్రెస్ వాదుల సాధారణ అనానకత, నిరవ్యాపారకలకు కార్యాణమో చెప్పవలసింది. కాని వాతా వరణం ఒక్క హైదరాబాదులోనే కాక వివిధ జిల్లాలలో కూడా చూస్తే, కాంగ్రెస్ వ్యవస్థవల్ల అనర్థి శ్రద్ధ పూర్తిగా లోపించిందని చెప్పవలసి వుంటుంది.

ఫిబ్రవరిలో జరిగిన సాధారణ ఎన్నికల వైనం, తరువాత కాంగ్రెస్ అభ్యర్థుల నోడింది ఎన్నికైన తిరుగుబాటుదార్లను — కొరవ రి వ పేజీలో

మా హైదరాబాదు వివేఖరి

తున్నట్లు కనిపిస్తున్నది. ఇంతవరకు జిల్లా రిటర్నింగు ఆఫీసర్ల నియామకం జరగ లేదు. అనంతకృపివర్గం వారు కూడా తమ తవిష్యక్తును వైవాధీనం చేసి చేతులు ముడుచుకొని కూర్చున్నారు. పూర్వం వలె ఈ రిటర్నింగ్ ఆఫీసర్ల నియామకం గూర్చి ఎలాంటి దుమారం లేవకపోవడం చూస్తే మన రాజీయవేత్తల్లో, ముఖ్యంగా కాంగ్రెస్ వాదుల్లో ప్రేరేపణకొనిపోతున్న అలసట నిస్తబ్ధత ఎంతగా కనపడవ దో ద్యోతకమవుతున్నది. అధికార వర్గానికి సంబంధించినంతవరకు, అనంతకృపివర్గం మూటిరావం, వారి బేకకానికవార్లు సూదించడమేకాక, వ్యక్తిక ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ నాయకత్వం నిష్పాక్షికంగా ఎన్నికలు జరిపించగలుగుతుందనడానికి కార్యాణంగా భావిస్తున్నారు.

మునిసిపల్ రాజకీయాలు

గూడూరు చేర్మకా ఎన్నికలో విచిత్రాలు, విడ్డూరాలు

ప్రజావాణి ఒకరికనుకూలంగా ధ్వనించింది; కౌన్సిలు ఇంకొకరికి అనుకూలించింది! తమ్ముణ్ణి వ్యతిరేకించాడు ఎస్. వి. కృష్ణారెడ్డి; సిద్దారెడ్డి వెంకటరామరెడ్డిని బలపరచాడు సిద్దయ్యనాయుడు
అదృశ్యుడైన ఆడివయ్య భార్య బహిరంగసభలో భోరున విద్ధించి!
(మా ప్రత్యేక పరిశీలకుడు)

అనుకున్నట్లుగానే శ్రీ పొన్నలూరు కోటారెడ్డిగారు గూడూరు మునిసిపల్ చేర్మకాగా ఎన్నికైనారు; పూహించినట్లుగానే శ్రీ సిద్దారెడ్డి వెంకటరామరెడ్డి పోటీ జేకారు. అయితే కౌన్సిలు వింతలు, విడ్డూరాలు జరిగాయి. రాజకీయాలన్నవన్నవి యిలాంటివేమీలేకుంటే స్వార్థస్వయముంది!

ఎన్నికలలో మా మూలుగా జరిగే ట్టే, ఈ ఎన్నికలోకూడా ఒక కౌన్సిలరు అదృశ్యుడైనాడు - అయినాడనడకంటే, చేయబడినాడనడం వుదితంగావుంటుంది. ఎటువంటి వివరీత వరిస్థితుల్లోకూడా స్వంతతమ్ముణ్ణి బలపరచవలసిన శ్రీ ఎస్. వి. కృష్ణారెడ్డి, కోటారెడ్డిగారిని బలపరచారు. నహాబంగా కోటారెడ్డి అభ్యర్థిత్వాన్ని అభిమానించవలసిన శ్రీ సిద్దయ్య నాయుడు, వెంకటరామరెడ్డిని ఆశీర్వ దించాడు. మునిసిపల్ ఎన్నికలవరకు అనానకంగా, దూరంగావుండిన పెల్లెటి వెంకటకృష్ణారెడ్డి ప్రభృతులు శేర్మకా ఎన్నిక వచ్చేవరకు నండుకున్నారు. పట్టణ ప్రజావాణి శ్రీ వెంకటరామరెడ్డికి

అనుకూలంగా ప్రతిధ్వనించింది; కౌన్సిలు నభ్యులు కోటారెడ్డికి అనుకూలించారు. రద్దకెక్కి మాటుమణిగుడిన మైకా రాజ కీయాలు ఈ ఎన్నికలో బాగవోరబడ్డాయి. ఇవి సంక్షిప్తంగా ఆ ఎన్నికలోని వింతలు, విడ్డూరాలు, విశేషాలు!

సిద్దయ్య నాయుడుగారి వర్గయుధుగా భావించబడుతున్న శ్రీ వాకాటి సుబ్బ రామరెడ్డిగారిని దీర్చి, వైస్ శేర్మకాన్ అభ్యర్థిగా పొన్నలూరు కోటారెడ్డిగారు ఎప్పుడైతే ప్రకటించారో, అప్పుడే తల్ల క్రిందలై పోయాయి మునిసిపల్ రాజకీ యాలు. వెంకటరామరెడ్డిగారి పోటీ వుత్పన్నమైంది అవ్వడే. పెల్లెటి వెంకట కృష్ణారెడ్డి, మారంరెడ్డి రమణారెడ్డి వగై రాలంకా కోటారెడ్డిగారికి వ్యతిరేకంగా రంగంలోకి దిగిందీ అవ్వడే. ఎస్. వి. కె తమ్ముడు వెంకటాచార్యురెడ్డిని కాకుండా, కోటారెడ్డిగారిని బలపరచుటకు సిద్దయ్యుడు కోవడం, సిద్దయ్యనాయుణ్ణి వెంకటాచార్యు రెడ్డికి అనుకూలం చేసింది. వర్గాలు ఓర్చిన్నమై, నూతన రూపాన్ని పొందింది

కూడా అవ్వడే. అది ఎందువల్లనో విమో గాని, వెంకటాచార్యురెడ్డి అభ్యర్థిత్వం వల్ల టవుకాలో అనూహితమైన అనుకూలత ద్యోతకమైంది. వెంకటరామరెడ్డి ఓటమి, ఎన్నిక నమయంలో మునిసిపల్ ఆఫీసు వద్దచేరిన వేలాది అవార్లు కర్పియును గావించడం గమనించినవ్యయ ప్రజావాణి — కొరవ రి వ పేజీలో

నిజమైన గాంధేయ మార్గంలో గాంధీ జయంతి

గాంధీజయంతి అంటే సభలు, వుపన్యాసాలు, గాంధీ గారిపట్ల మొసలికన్నీళ్లు, ధర్మోపదేశాలు తప్ప, నిజ మైన గాంధేయత ఆచరణలో కనుపించదు. నెల్లూరు బి.ఇ.డి. కాలేజి విద్యార్థిని విద్యార్థులు అక్టోబరు 2 తేది గాంధీజీ నిర్రేకించిన నిర్మాణ కార్యక్రమంతో గాంధీ జయంతిని జరిపి, మార్గదర్శకులైనారు. మురికివాడ లను పూడ్చుతున్న బి. ఇ.డి. విద్యార్థులు (శెమారా పంక చూడలేనంత నిమగ్నులు కాలేకపోయారను కోండి!); పేదపిల్లలకు శుభ్రంగా స్నానం చేయిస్తున్న బి. ఇ. డి. విద్యార్థినులు.

—పోటోలు : శ్రీ ఎ. వి. వి. సరసింగరావు.

రుమేనియా పశ్చిమ జర్మనీని ఆదరించవచ్చుగాని

మనము ఫార్మోజాను స్వతంత్రప్రభుత్వమనరాదు!

మన నాయకులు, గాయకులు, పర్వతాలు, నదులు ఎంతటి చహోన్నతమై వుండవారు, వుండేది? మీది నైటింగేల్ (విదేశాలవారి కోయిల) దేశమా? (నరోజీనిదేవికి మారుపేరు) మీది హిమాలయాలసీమయా? మీది గాంధీదేశమా? మీది కవిదండువైన రవీంద్రుని దేశమా? ఆంధ్రార్యులను అకాలంలో ఆడుగ మావుంటే, మనం పొంగిపోయేవారము అంతటి అనందంలోనూ ఒక దుఃఖారణం మనలోవుండేది-మన దాస్యం.

పెట్టుకొనుట దివేకరప్రసంపాతములో-నిజంగా మన నాయకులు స్థితి యిదిరంగా లేదంటారా?

లేకుంటే రెండువైపాలపై మన నాయకుల వాదాభిప్రాయం? ఇది కలిపిచేయుట

భారతదేశానికి దాస్యవిముక్తికేసిన, దివంగతుడైన మాజీప్రెసిడెంట్ వైద్య శ్రీ అట్లీ

ఇనప్పటికీ నెహ్రూ ఎందుకనో ఐంగ్-కై-షేక్ ప్రభుత్వాన్ని శేవలం ఫార్మోజా ప్రభుత్వంగా దిక్కింది హేళనచేశాడు. కాను అది మా నిందిన మావోదైనా ప్రభుత్వం తన దేశంమీదనే దండెత్తివచ్చి, తన అకాలమరణానికి కారకుడైతాడని

నెహ్రూ విద్వ మరంత వివేకంతో ప్రవర్తించి మన బాటను సుగమం చేస్తుండనుటన్నాముగాని, మన అత్యు ఈ విషయంలో అడియానలైనది.

ఎందుకంటారా, తన ఉప ప్రధాని మాటవరనకు రెండు వైపు ప్రభుత్వాలని వుండవచ్చును- అట్లాకూడా అయిన తన పర్వతలలో అనలేదనే అంటూ వచ్చినాడు- ఇనప్పటికీ, భారత ప్రభుత్వనీతి ఒకవైపు ప్రభుత్వాన్ని గుర్తించడమేనని విగ్గరగా ప్రకటించవలసిన అవసరం ఏమివచ్చింది? ఇది ఎవరి అవసరం?

భారతీయుల అవసరం కాదు. వైద్యలో మావో ఐదులు మరొకరు ఎర్రదీవారే అది కారానికి రావలసిన ఒకానొక గొప్పరాజ్యం అత్యం. దాని రాజకీయ నిఘంటువులో ఐంగ్-కై-షేక్ రాజ్యంలేదు. మనకానిమంటువే ప్రమాణమా?

అమెరికా మావో వైద్యను గుర్తించుటన్నా మనం గుర్తిస్తూవున్నాం. (మిడిన్ గుర్తించింది. ఇండో-షియా, బర్మాల గుర్తించినవి. అందుకై మన కందరికీ తగిన

—కొరవ 2 వ పేజీలో

నేతాజీ సుభాష్ చంద్రబోస్ చనిపోయారంటారు చాలామంది, ప్రతికేషన్నాడంటారు కొంతమంది. మనదేశంలో అయిన స్మృతిమాట ఎట్లున్నా; అనేక విదేశాల్లో అయిన స్మృతి చెక్కబెడరనిది. పశ్చిమబర్మాలలోని కుర్గామందిరంలో స్వర్ణీయ నెహ్రూ గడివినరోజుల్ని గుర్తుచేస్తూ యిటీవల అక్కడి భారతరాయవారి శ్రీ ఎస్. కె వెన్నకీ వాక పాలరాతి పలకం అవిష్కరిస్తే; భారత పార్లమెంటు నభ్యుడు ఎం. సి. రాయ్, వాక జర్నల్ మంత్రిగారికి నేతాజీ తైలవర్ణ దీక్షాన్ని బహూకరించారు. (యు. పి. ఎన్)

అంతర్జాతీయ రాకపోకలు

మేకప్ మర్మయోగి చంద్రశేఖరం - ఇంజనీరు ఎస్. సి. ఎస్. రెడ్డి - సోవియట్ కాన్ఫర్ జనరల్ కావెరిన్

మన మేకప్ మర్మయోగి చంద్రశేఖరంగారు టి.పి.ఎం.సి. కిరిగొద్దారు; ఢిల్లీలో దాదాపు నెలరోజుల పాటు తెలిజిజి, గిరిజిజి ప్రవర్తనలన్ని నెలలూ తిరిగొద్దారు. నెలలూవచ్చిన వన్ డాక్టర్-మానో యాక్టర్ చంద్రశేఖరం అంటే ఎవరో మన నెలలూ వారికి నరిగా తెలియకపోవచ్చునేమోగానీ; ఈసారికి మాస్కోలో, ఉబైకిస్తాన్, కాష్మీర్ వగైరా ప్రదేశ - కొరవ 7 వ పేజీలో

అద్వితీయుడు డా. లోహియా మంత్రులకాళ్ళు భూమిమీద నిల్వడంలేదు!

డాక్టర్ లోహియా ఈ దేశంలో వుండిన కొద్దిమంది నిజాయితీ-గల- నాయకులలో ఒకరని రాజకీ సెలవిచ్చెను. అంటే రెండు దశాబ్దాల స్వరాజ్యం అనుభవించి మనం సాధించినది? ఇక ఈ స్వాతంత్ర్యాన్ని మనం వదిలివేసుకోవడమేదా? నాయకులలో నిజాయితీ లోపిస్తే ప్రజలలో నీతివుంటుందా? అట్టి ప్రజలు-వారికి తగిన నాయకులు కలిసి దేశాన్ని ఏమి ఉద్ధరించవోకావచ్చింది?

గెన్ అనేక ప్రాంతాలలో పదిపోతుందని అయిన జోశ్యం చెప్పగలిగినాడు.

అయిన రెండవ జోశ్యం ఫలిం చే నమయ్యు వచ్చింది. మధ్యంతరంగా అనేక

రాష్ట్రాలలో ఎన్నికలు సంకలన మన్నాదాయన. ఉత్తరప్రదేశ్ లో, బెంగాల్, కేరళ రాష్ట్రాలలో గత్యంతరం చేసేట్లుకన్పిస్తున్నది.

మన నాయకుల నిజాయితీ ఎట్లున్నా, మన మంత్రులకాళ్ళు భూమిమీద నిల్వడం లేదని చూస్తూవున్నాం. ఉప ప్రధాని పాప్యత్యరాజ్యం వర్క టిం ది రాగానే, ప్రధాని ఎర్రదీ రాజ్యాలవెల్లి గొప్పనన్నా నాలను పొందినస్తున్నది.

అందుకనే లోహియా హేళన చేసింది; 'ఇది అభినవినానంగాదు-ద్వి-భీనవిదానం'

అభినవిదానానికి జన్మదాత లోహియా. కాని అయిన అనుభవనానికి తిన్నంగా అది అమలు జరగడం చూచి, వండ్లు వకు వట కొరికేవాడు.

రవ్యం-అమెరికన్లు మనలను మన్నించి, మనం ఏ నమస్కమీద పిచుంటామో అరి అందోళన తెండవలసిన స్థితిపోయి, ఉరయుల కార్యక్రమాలను మనం మనదిగా యెందుకొని చేకాలవెంబడి తిరగడం సవ్యమా? చెవులున్నవారికి దినిపించడం లేదా?

లోహియా అక్క నంతోపించే విషయాలు మ ద్రాస్ లో జరుగుతున్నవి. రూపాయకు పదివియ్యం ఇప్పిస్తున్నారు. తంజావూరునుండి సైపల్ రైల్వే దాస్యం తెప్పిస్తున్నారు. గ్రామాలకు యువకులను సేవకై తరలిం చే వ ని చేస్తున్నారు. లోహియా 'పుడె అర్చీ' పతకాన్ని అన్నా దురై పరిశీలిస్తే మరింతగా మద్రాస్, దేశం లాభపడగలవు.

రాజారామ్ మోహన్ రాయ్ మొదలు కొని రామమనోహర్ లోహియా వరకు మహానుభావులంతా మనకు నేర్పిన పాత ఒక పేకదా! 'నిజాయితీ గలిగి నడవండి, నిర్భయంగా ప్రకటండి.'

ఆ రెండు చక్రాలమీద తన రాజకీయ శక్తి బాన్లు నడిపించినందువల్లనే గదా, లోహియా కన్యమాయగానే పెద్దల-పిన్నలందరి మన్ననకు పాత్రుడైనది? అదిగారంలోలేని ఒకవ్యక్తి అనిపిస్తున్న నత్కారాన్ని దేశాంతనమయంలో పొందడం అపూర్వం.

రాజకీ పర లోహియా కాంగ్రెసుకర ప్రభుత్వ స్పష్టికి పూనుకున్నాడు. కాం

రాష్ట్రాలలో ఎన్నికలు సంకలన మన్నాదాయన. ఉత్తరప్రదేశ్ లో, బెంగాల్, కేరళ రాష్ట్రాలలో గత్యంతరం చేసేట్లుకన్పిస్తున్నది. లోహియా అద్వితీయుడు- అతడికతలే సాధి. నిశితమైన విమర్శ, కులంకవమైన పాండిత్యం- విద్య, మనం ఎన్నడూ అపేక్షించని నూత్నవంధాలో వలుకు- చర్క-ఇవీ లోహియా లక్షణాలు.

మన రాజకీయాలలో ప్రజ్ఞను సంపాదించ దలచిన యువతరం వారంతా లోహియా వయ్యలను- రచనలను పఠించి, సారాంశాన్ని తీర్చుకోవాలి, తమకు తోచినవిధంగా వర్తించడం కర్తవ్యం.

వార్తం వార్తం
కవిత్వం

వరదబాధితులకు సహాయం చేయండి

"మునుపెన్నడూ ఎరుగని కరువును గత రెండేళ్లలో అసమాన శక్తితో మనం ఎదుర్కొన్నాము. ఇప్పుడు ఉధృతమైన వరదల వలన దేశంలోని చాలాప్రాంతాలలో సోదర ప్రజలు నిలువ నీడలేకుండా వున్నారు. వారికి మన సహాయం కావాలి. ఆపదలో వున్న శ్రీ పురుషులకు, పిల్లలకు కావలసిన సహాయం అందజేయటానికి ప్రధానమంత్రి జాతీయ సహాయ నిధికి ఉదారంగా విరాళ మివ్వమని మీకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను."

—ఇందిరాగాంధీ

ప్రధానమంత్రి జాతీయ సహాయనిధికి దారాళంగా విరాళమివ్వండి
దిరాకాలను ఆంకింది గ్రామముకు వంపందీ: సెల్లెటల్, ప్రధానమంత్రి జాతీయ సహాయనిధి, ప్రధానమంత్రి నవీనాలయం, న్యూఢిల్లీ
D.A.V.P./F-4.

... రైతులోకం ...

పంటల విప్లవం!

అధికొత్పత్తికి 'కోరమండల్' సేవ

కొలకరి వచ్చింది. కర్నూలు జిల్లా పత్తి కొండ తాలూకా, ఎం. ఆగ్రహారం గ్రామ రైతు వి. సి. వీరారెడ్డి మూడెకరాలు వేరు సెనగ వేళాడు. ఇంతవరకు తానెప్పుడూ వండించనంత ఎక్కువ వంటు ఈ యేడు వండించాలనుకున్నాడు. అయితే, రాష్ట్రంలో మరెవరూ వండించనంత ఎక్కువ వండించాలన్న సంకల్పంతో ఆయనకు అయినట్లు లేదు. రాష్ట్రంలో ఇదివరకు ఎక్కువ వేరుసెనగ వండించినవారు ఎకరానికి 2,500 కిలోగ్రాముల వంట తీశారు. శ్రీ వీరారెడ్డి పొలంలో ప్రైవేట్ దాల పీఠంగా పెరిగింది. ఇరుగుసొరకువారు, ఆ దొరిన వచ్చే పోయే రైతులూ ఆ చేసు దగ్గరకు రాగానే అగి 'ముక్కుమీద వేరిడుకొని' చూడేవారు. 'మొదట్లో చుట్టూరకల్ల దొక్కనుంది రైతులూ, తెలిసిన ఇతరులూ

వచ్చి చూచిపోయేవారు. తరువాత, తరువాత దూరాకొరాలనుంచి కూడా వచ్చి చూచిపోతుంటే వారు అయిన బిచ్చారు.

వంట కోకకు వచ్చేవాటి తాలూకా అంతా ఈ సంగతి తెలిసిపోయింది. వేరు

ఎలిజబెత్ ఫరిసిస్టా

సెనగ వంట ఇలా పెరగటం వారు ఇది వరకెప్పుడూ చూడలేదు. ఈ చేసు విరగ రానుందని అనుకున్నారు. కాని వీరారెడ్డిని వ్యవసాయ విస్తరణ కార్యకర్తలు ఇరుగుసొరకు రైతుల సమక్షంలో కాటా వేసి చూచేవరకు ఇంతవంట వండుతుందని మాత్రం శ్రీ వీరారెడ్డి కూడా అనుకోలేదు.

ఇదివరకు ఆంధ్రదేశంలో వండిన ఎక్కువ వంటకు దాదాపు రెండురెట్లు వంట ఈ పొలంలో వండింది. 4,969 కిలోగ్రాముల ఆరనికాయ దిగుబడి అయింది. దేశం మొత్తంమీదనే ఇంత ఎక్కువవంట వండిందిన మొట్టమొదటి రైతు ఈయనే.

కనుచూపు మేర పొలాలు

ఇదేదో కదాదికాగా బరిగిన ఆసాధారణమైన కథా? కాదు అదే తమాషా. వ్యవసాయ నిపుణులూ, రైతులూ కూడా 'కానేకాదు'. అంటున్నారు. గొర్రెమా బాద్ తిల్లా యెల్లారెడ్డితాలూకా గండిమా సాగుపేట గ్రామంలో తద్రయ్య అనే రైతు తనవారిలో ఎకరానికి 3,525 కిలో గ్రాములు వరివంట వండించారు. 50 సంవత్సరాల ఈ మధ్యకాలంలో తాను గాని, తానెరిగిన వారెవరూగూ ఇంతవంట సాధ్యమని పూహించలేనా లేదంటారాయన.

కోరమండల్ కంపెనీవారి మరొక పెద్ద వ్యయోగక్షేత్రం వద్ద నిలుచుని చూస్తూ ఒక వ్యవసాయ నిపుణుడు ఇలా అన్నాడు. 'మనరైతులు ఆహార పంటలు వండించడంలో రోజురోజుకూ కొత్త వి-

అల్లూరు కోటారెడ్డిగారి అల్పమ్ నుండి మరొకదిత్రం-బొంత అరటి గొల; ఇందులోని విశేషం గొల భారీదికావడం కాదు, వెలుగునీడల లోని అందమే!

యాలు సాదిస్తున్నారు. వ్యధానంగా రసాయనిక ఎరువులను తెలివితేటలతో ఉపయోగించటంవల్ల ఇలా హెచ్చుగా పంటలు వండించగలుగుతున్నారు.

మనరైతుల వివేకం: ఆమె రికా నిపుణుని మెచ్చుకోలు

ఆమెరికా ఆహార నిపుణులొకరు ఇటీవల ఆంధ్రదేశం వచ్చింది మన రైతుల శక్తియుక్తులను గమనించి గొప్పగా మెచ్చుకొన్నారు. హైదరాబాద్ సమీపాన తీడిమెట్లగ్రామంలో ఆయన ఒక రైతుతో ఎరువుల మందించెలను గురించి మాట్లాడినప్పుడు ఆ రైతునుండి ఒక్కపొరపొటు మాటకూడా దిగువందలేదు. ఆ యన ఈసంగతి చెబుతూ 'వో! ఇక్కడి రైతులకు అగ్ని తెలుసు. వారి అనుభవం, నేర్పు ఆశ్చర్యం కలిగించాయి. ఈదేశములో రైతులు కడు పేదవారని; అదునిక వ్యవసాయ అవసరాలేమిటో వారికి ఏమాత్రం తెలియవని ఇతర దేశాలలో అనుకుంటారు ఇది పూర్తిగా పొరపొటని

—కోరవ 10వ పేజీలో

ప్రయోగశీలంతో కూడిన శ్రద్ధావర్షులగల ఆధునిక తాలూకాల శ్రీ అల్లూరు కోటారెడ్డి రైతేకాడు; మంచి పోటోగ్రాఫర్ కూడా. కోటారెడ్డిగారి రైతు మలదిన ఒక నన్యశిల్పం. — సువ్య కొమ్మల, కాదులు.

*** కథ ***

కథకాదు!

సుబ్బరామయ్యగారు అలపీను మెట్టెక్కుతూ ప్రాచీనతో ఒకసారి ముఖం తుడుచుకున్నాడు. అపీను వరండా అంతా కోలాహలంగా ఉంది. వచ్చేవాళ్ళ, పోయే వాళ్ళ రద్దీ బాగా ఉంది. యిచ్చుకునేవాళ్ళు, వచ్చుకునేవాళ్ళు, వట్టుకునేవాళ్ళు, ముట్ట చెప్పేవాళ్ళు — యీలా ఎంతమంది... సుబ్బరామయ్యగారి కేంద్రయాత్రలో కాసేపు తోచలేదు. 'ఒకతడవ ప్రాంతా... వెడితే కానీ వనికాదు; నీకురావల్సింది రాదు' అని చక్కటి వరండామయ్య ఎన్నోసార్లు చెప్పింది. 'అంతేకాదు... యింతవరకూ వనికాని దిండుకోనేరేకావల్సింది సారీ

అంటే, అతగాడి చేతుకూడా అంటే. అందులో సుబ్బరామయ్యగారికి విషయం వొత్తి నమ్మకలేకాదు; అదొక ప్రాతమి క సూత్రం. 'ప్రతిమనిషి తనవిదగ్గర తప్పకుండా పాటించాలి; తప్పకుండా చెయ్యకూడదు' అని చదువుకున్నాడు. ప్రాతమి వ్యక్తిత్వ చదివి అందరికీ చెప్పాడు. అందుకని మనిషిమీద, అతగాడి గొర్రెయిటి మీద నమ్మకంకానీ. అందుకే 'రిటయి రయిన రెండోరోజుకల్లా ప్రాతి రెండు పండు చేతిలోకొచ్చివస్తుంది; దాంతోకాట మీద కాలేముకూర్చోవచ్చు' అని అనుకున్నాడు. కానీ అతగాడు రిటయిరయిన

శ్రీ లేళ్లపల్లి వెంకటలక్ష్మీనారాయణ

ప్రైవేటీనేసరి' అని అతగాడల్లా అన్నప్పుడల్లా తనూ అనుకున్నాడు. కానీ వెళ్ళకుండానే వచ్చుకుంటుంది నెండుకో అనిపించింది. బహుశా; అతగాడు బడివంతులవంటి వల్ల కావచ్చు. బడివంతులికి స్వతపోగా బ్రతుకుతెరువు దిద్దనా తెలియదు. అందుకే ఆ వుద్యోగంలోకి దిగుతాడు. తర్వాత పిల్లలను తరఫిదగుతూ అనలు లోకం ఎట్లా వుంటుందో, అదెట్లా పోతుందో వట్టింతు రోడు. ప్రపంచంలో వున్నవాళ్ళందరూ మంచి చేస్తారనుకుంటాడు. 'ఒకవేళ తప్పవన్నేసినా - దిన్నపిల్లలమాదిరి తెలియక చేస్తారు; అది తప్పవనని ఎవరన్నా పంతుళ్ళలా. బీవాళ్ళ - చెప్పి తే వచ్చుకుని చెప్పలేనుకుని మళ్ళీ దాట్లోకి పోతారు' అంటాడు. ఒకవేళ ఒకటి యిద్దరో తప్పకే నిక్కడ తప్పించుకున్నా - ఆ 'ప్రైవే' తప్పించుకోలేదు.. అని బలంగా నమ్ముతాడు. అతగాడు బలంగా లేకపోయినా - అతల్తో యీ నమ్మకంమాత్రం బలంగా వుంటుంది. అందుకే తక్కినవాళ్ళలా కాకుండా ఒక్కటికీ వుంటాడు - మనిషి

కర్మాక యీ నాలుగేళ్లలోనూ అట్లా ఎప్పుడూ కూర్చోలేదు. ప్రాత కాళ్ళరిగేటట్లు పోస్తావీస్తుట్లా తిరిగాడు. నాలుగు వేళ్ళూ నోట్లో రెట్టావెడతయ్యా అని రెండు చేతులూ నెత్తిమీద పెట్టుకుని అలోదించేవాడు. అలాంటివ్వు చెప్పడన్నా చక్కటి వరండామయ్య చక్కగా వెడతూ వరా మర్చిచేవాడు -

'ఏం పంతులుగారు! ఏదిటి దిలే పా...? శ్రీమమేనా? నీహారు? ఇమమంబి గదా?' అంటూ. ఇమం మాటవిని సుబ్బరామయ్యగారు ఉలిక్కిపడేవాడు. వరండా మయ్యకి దిలేమార్చివ్వటం సరదా. 'ఏదిటి దిలేమాలంటూ ఎదటివాణ్ణిగి తోల్చి దిలేమాల తనే చెప్పకుపోతాను. లోకజ్ఞానం పోల్చండి. బ్రతుకుతెరువు దిద్దనాలు తట్టి యం చేశాడు. బాగావున్నారోల్లో అతగాడు రెండుచేతులూ నంపాడించేవాడని ప్రతీతి. నిదర్శనంగా రోజూ పాటుమాత్రం రెండుచేతుల్లోనూ రెండు పంటిలు తీసుకొచ్చేవాడు. కానీ యిప్పుడు వయసు

—కోరవ 8వ పేజీలో

దేవస్థానం భూములు యెలంలో విక్రయం

నెల్లూరు జిల్లా గూడూరు తాలూకా గూడూరు గ్రామములో వేంచేసియున్న శ్రీ నంపమేశ్వరస్వామివారికి చెందిన భూములను 27-10-67 తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు భూములువున్న పూసుగుంటపాలెం గ్రామములో హిందూమత ధర్మాదాయముల అసిస్టెంట్ కమిషనరు వారిసమక్షములో బహిరంగవేలంధ్వారా ధర్మకర్తగారిచే అమ్మబడును. ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యభిక్త్యం వ్యక్తరపు G. O. Rt No. 3191. తే. 7-9-1965 దినమునంది--

భూములువున్న గ్రామం	ప్లాటు నెం.	నర్సే నెం.	తోటల విస్తీర్ణము	మాగాణి విస్తీర్ణము
గూడూరు తాలూకా రుద్రవరం మఠరా పూసుగుంటపాలెం గ్రామములో	I	201/1	3-32	
		201/4	9-73	
	201/6	201/6	9-75	
		211	3-60	
	201/2	1-41	ప్రస్తుతము యీ నెంబరు సాగుకావడములేదు.	
II	201/5	1-64	యా నెంబరు కాల్య గుంటగాయున్నది.	
	29-45			
	201/3	24-37		
	221	1-39		
		25-76		

మొత్తం య 55-21 తెంట్లు

తోటభూమి

మిరవ, రాగి, నల్ల, తెనగ, సువ్య, అరటి, పొగాకు, వగైరా వైరకర దాలా అనువైన ప్రదేశము. నీటివనతియున్నది. రెండుకార్డు ఫలికము పెట్టుకోవచ్చును.

మాగాణి

రామిరెడ్డి చెరువునీరు పారుదలయున్నది. ఈ భూమిలో ఒక్కొక్క నంప త్వరము 2-వ పంటకుకూడా అవకాశమున్నది.

పొటపరత్తులు

ఒక్కొక్క ప్లాటుకు రూ. 1000 లు ప్రథమ ధరావత్తు ధర్మకర్తవద్ద చెల్లించి పొటలో పొట్టోనవలయును. పొట పొడదలదినవారు తనకుగల ఆస్తి నర్సికేట్ గ్రామాధికారులవద్దపొంది పొట నమయములో ధర్మకర్తవద్ద యివ్వవలయును. హెచ్చుపొటదారు పొడిన మొత్తములో 3-వ వంతు వారము దినము లలోవల ధర్మకర్తవద్ద సెగదురూపములో చెల్లించవలయును. పొట భాయము చేసినతరువాత నిర్ణయించిన గడువులోవల పూర్తిపైకం చెల్లించిన రియైన స్థాంపుమీద ధర్మకర్తచే విక్రయం చేయించుకోవలయును. ముందుగా భూములను చూడదలచుకొన్నవారు ధర్మకర్తగారిని కలుసుకోవచ్చును. మిగతా వివరములు పొటలో తెలియజేసుబడును.

—ఆశం కస్తూరయ్య, శ్రీ నంపమేశ్వరస్వామి ధర్మకర్త, గూడూరు, 7-10-67.

వి.సి. మృతి- పంచాయతీలు - పల్లె ప్రజల, సంస్థల సంతాపం

నెల్లూరులో యికా అవ్వడే యేమి అనుకోలేదుగాని, కావలిలో అవ్వడే ఎ. సి. మెమోరియల్ కమిటీ స్థాపన దాకా పోయింది. కావలికాలాకా ప్రముఖులు మొన్న 2 తేదీ కావలి పంచాయతీ సమితి అధిక్షాంశ నమావేశమై ఎ. సి. మెమోరియల్ కమిటీ నొకదానిని యేర్పాటు చేసు

అనుకొన్న కార్యక్రమాల్ని కమిటీవారు నిర్వహిస్తుంటారు. కావలికొందరికీ విశ్వసనీయమైనది.

పంచాయతీల తీర్మానాలు

అత్యున్నత గ్రామ పంచాయతీ వారు గత 30 తేదీ సర్పంచ్ వి. యానాదిరెడ్డి అధ్యక్షతన నమావేశమై ఎ. సి. మృతికి గౌరవంకాపాల్పి తెలుపుతూ తీర్మానం గావించారు.

ముఖ్యుల పంచాయతీవారు గత 27 తేదీ సర్పంచ్ శ్రీ వేమన తానకిరామయ్య అధ్యక్షతన నమావేశమై ఎ. సి. మరణం వల్ల తమ సంతాపాన్ని తెలియజేస్తూ తీర్మానం చేశారు.

దర్శి కాలాకా కొచ్చెర్లకోటపంచాయతీ సర్పంచ్ తడికమర్ల నుబ్బరామయ్య అధ్యక్షతన 24 తేదీ నమావేశమై - తమ గ్రామానికి ప్రత్యేకించి గండ్రకమ్మ నవ్వయిదాసిల్ నిర్మాణానికి కి. శే. ఎ. సి. చేసిన కృషి మరుపురానిదంటూ వారి మరణానికి సానుకాపం తెలియజేస్తూ తీర్మానం గావించారు.

సూళ్లూరుపేట పంచాయతీ సర్పంచ్ కె. రాజగోపాలశెట్టి అధ్యక్షతన నమావేశమై ఎ. సి. అత్యున్నత కాలి కలుగుగాక అని ప్రార్థిస్తూ వారి కుటుంబానికి తమ

కున్నారు. ఈ కమిటీ వుద్దేశ్యాలను అనుసరించి కిరీతీపులు ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారి కాంస్య విగ్రహం కావలిలో ప్రతిష్ఠాపన చేసుకోవాలి. ప్రతియేటా అయిన స్మృతి సూచకంగా వ్యవసాయ - పశుప్రదర్శనలు, శ్రీదోర్నవాలు నిర్వహించాలి.

ఈ కమిటీ అధ్యక్షులుగా డాక్టర్. వి. వెంకటాచయ్య, ఉపాధ్యక్షులుగా కరి

పల్లెల వార్తావళి

వాకాడు దశరావేడుకలు - దంపూరు, గుర్లకొండ విద్యుత్ప్రసారోత్సవాలు - వెంకటగిరి, కోట గ్రామాలలో మంత్రి సిద్ధారెడ్డి పర్యటన - దర్శి, పొదిలి, కనిగిరి క్షామవార్తలు; ఆకలిచావులు తప్పవని హెచ్చరిక - ఎర్రబిబ్బలపల్లె హత్య - ఇతర వార్తలు

వాకాడు దశరా వేడుకలు

దశరా వందగళుడా దిగులుగావద్ది వెళ్ళిపోయింది. నెల్లూరు పీఠల్లో చెప్పకోతగ్గ వేడుకలూలేవు, గిడుకలూలేవు. ఇవ్వడు పిచండగొద్దినా వేడుకలు చేసుకునే దశలోవుందా మనలాతి?

పూర్వమైతే దశరాకోటలో పులివేపాల చాదావుడి ఎంతగా వుండేది! పురాణపురుషుల వేషాలేసుకుని ఎంత నందడి కల్పించేవారు! పేరుకు ఇప్పుడుకూడా నన్నుజనం వేషాలేసుకొని నెల్లూరు పురపీఠల్లో నందడి చేస్తూ తిరిగారుకాని అందులో ఏ చైతన్యమూలేదు. కడపకుకూడా ప్రేతకళతప్ప విశిష్టకళా కనవడలేదు. వీముడు వేషంలో వాకాడు వీడితాగుకూ వీధినజోగుకూనో, అర్జునుడి వేషంలో బక్కదిక్కిన దుస్తుల్లో సైకిల్ రిక్కి తిరుగుకూనో నయాపైసలేరుకుని పోకూనో కనవడుకూ వచ్చారు.

పూర్వమైతే పులివేపం వేసుకొద్ది పీఠ

లో ఆదిపోయినవాడికి, పింగడివారైతా సరే రూపాయికి తక్కువ యివ్వాలంటే బంబుగొంతుగా వుండేది. ఇప్పుడట్లాంటిది పదిపైసలు, హోతుమంటే పావలాదేబ్బులు వదలినా తప్పిగా పోతున్నారు. మనం రోజూరోజూ ఎంత డివాల్యూ అయిపోతున్నామో, దేశం నానాటికి ఎంత పీడనై పోతున్నదో యీ వీడ దశరా పుత్సవాలు వొకవిధంగా అర్థంపట్టి చూపుతున్నాయి. నెల్లూరు టౌను పరిస్థితి యిట్లావుంటే పల్లెల్లో దశరా వేడుకలనుగతి ప్రత్యేకించి చెప్పనక్కర్లేదు. ఈ వందగళుకుల్లోనైనా వాలుగురకాల పిండివంటలు చేసుకుందా మనుకొంటే చక్కెర దొరకకక; రవ్వ, గోధుమ, మైదా వస్త్రా వధారాలు దొరకక పల్లెలు ఎన్ని వున్నాయోకదా!

ఈ సీరవ దయనియ దాతావరణం మధ్య - ఒక్క వాకాడు గ్రామంలో అంత అట్టహాసంగా, అంత నందడిగా దశరా పుత్సవాలు జరిగినవన్నపుడు వొకవిధంగా

అశ్రుర్యంగానే వుంది. వాకాడులో యీ సంవత్సరం యింత నడుబోత్సవంగా దశరా వేడుకలు జరగవల్సి వచ్చేదానికి కారణం వొకటి వుంది.

అన్నిపూళ్ళ మాదిరిగానే వాకాడులో కూడా పార్టీలున్నాయి. అన్నిపూళ్ళమాదిరిగానే వాకాడులోనూ దేవాలయాలున్నాయి. ఒక్క దేవాలయంకాదు, మూడుదేవాలయాలున్నాయి. ఈ మూడింటికికల్ప 3, 4 లక్షల దిరాస్తీదాకా వున్నదట. అన్ని లక్షల అస్తీవున్నా దాలపూళ్ళ దేవాలయాల మాదిరిగానే వాకాడులోని మూడు దేవాలయాల్లో రెండు శిథిలావస్థలో వున్నాయి. మరి యింత అస్తీ దేవుడిపేరుతో కైంకర్యం అవుతువుండేదా? ఏమో! అదిమాత్రం సాక్షాత్తు శిథిలావస్థలో వున్నాయి.

ఇట్లాంటిదశలో యీ దేవాలయాల యాజమాన్యం అవకలివారి పార్టీ మంది - కొరవ 12 వ పేజీలో

కావలిలో కాంస్యవిగ్రహ సాపనకు నిర్యం

ముల్లా సాహెబ్ అపాన్, కార్యదర్శిగా పెండెం రవీంద్రవార్, కోశాధికారిగా కె. రామకృష్ణారెడ్డి, సభ్యులుగా వి. అయ్యపరెడ్డి, తి. సుబ్బానాయుడు (కానసనట్టుడు) తి. దినకొండవ నాయుడు, తి. ప్సార్లెడ్డి రామిరెడ్డి, తి. పెరుమాళ్ల నాయుడు, నూనె సుబ్రహ్మణ్యం, జి. చెంచురెడ్డి, ఎ. వెంకటేశ్వర్లు వికగ్రీవంగా ఎన్నుకోబడ్డారు. ఉదారులైన దాతలు తమ దిరాళాలను - కె. రామకృష్ణారెడ్డి (ఉషా ఎలక్ట్రికల్స్) కోశాధికారి, ఎ. సి. మెమోరియల్ కమిటీ, కావలి - అద్రనుకు పంపమని కోరుతున్నారు.

సంతాపాన్ని తెలియజేస్తూ తీర్మానం గావించారు.

కనిగిరి కాలాకా చంద్రశేఖరాచారం పంచాయతీ వారు సర్పంచ్ తానపాటి నారాయణస్వామి గారి అధ్యక్షతన నమావేశమై ఎ. సి. మరణంవల్ల సంతాపాన్ని తెలుపుతూ తీర్మానం గావించారు. ముఖ్యంగా చంద్రశేఖరాచారం చెరువుకు దొక్కలేటినుండి కాల్య శ్రద్ధించే వఖకానికి వారుచేసినకృషి, వెలిగండ్ర ప్యాంతావివృద్ధికి వారు చేసిన సేవ మరుపుకు రానివన్నారు సర్పంచ్. తాక

—కొరవ 11 వ పేజీలో

ఆమె ఒక ఆఫీసు సూపర్నెండెంటు. ఎప్పుడూ చిరునవ్వుతో చురుగ్గా పని చేస్తుంది. టైపిస్టుగా చేరిన తను, స్వయం కృషివలన ఈ స్థాయికి చేరుకుంది. "నా ఉద్యోగం ఏకాగ్రతతో చేయగలుగుతున్నానంటే కారణం ఇంట్లో చీకు చింతలు లేకపోవటమే," అని చెప్పిందామె. "నా భర్త, నేను కలిసి సంపాదించటం మూలంగా మా ముగ్గురు పిల్లలకు గొప్ప చదువు చెప్పించటానికి, వారి అవసరాలు తీర్చటానికి వీలుంది. ఆరేళ్లక్రితం మా

సూదో పాప పుట్టగానే, ఇంక పిల్లలు వద్దని మే మిద్దరమూ నిర్ణయించుకున్నాము. నిజంగా నే నెంకో ఆనందంగావున్నాను."

ఆమె ఆనందంగావుంది—

మరి మీరు?

07/185

నెల్లూరులోని వివిధ సంస్థలతో వి. సి. కి సంబంధంవుంది. ఏడోఒక రూపంలో వి. సి. నపోయాన్ని పొందని సంస్థలేదు. శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయం కమిటీ వట్టుతుగా, స్కూలు నపోయార్లం శ్రీమతి ఎం. ఎస్. సుబ్బులక్ష్మి పాటకచ్చేరి జరిగిన సందర్భంలో, తక్కిన సంస్థలతో శ్రీ వి. సి. ని ప్రదికంలో చూడవచ్చు.

ప్రకటన

మా కక్షిదారులైన జి. వై. రత్నము గారి కార్య గోదా దానము తరపున అందరి తెలియజేయుచుంది:-

మా కక్షిదారులైన దానము తండ్రి గరుతోటి దువ్వారయ్య నెల్లూరు ఎడమి శ్రీ పనలో డిపార్టుమెంట్లో జవాబుగా యుంటూ 9-7-1968 తేదిన చరణ్ అయినారు. అయినకు దానము తప్ప యితర సంతతిలేదు. దానముగారికి అంతకు ముందే చరణ్ అయినందున అయితే ఏదైనా వారసురాలైనప్పటికి, దువ్వారయ్య తన క్షీణకాలములో నవమణి అను ఒక అనాథ బాలికను పెంచి పెద్దజేసి గడ్డి దానము అను అయినకు యిచ్చి వివాహము చేసేయు న్నాడు. అంతేగాని అమెకు కిచ్చి యిచ్చా మతస్తులైన దువ్వారయ్య అస్తిలో యెట్టి హక్కున్నూ లేదు. నడరు దువ్వారయ్యకు మూలా పేరులో హుజుర్ గా పేరు వచ్చి నె. 24/3/17 రు దుద్దెయిల్లన్నూ, కోవూరు తాలూకా సంగపేటలో కొంతపాలమున్నూ లోకులవలన రావలసిన బాకీలు వున్నవి. దానముగారికి తిరుమయ్యకు కొందాయ పాలెంలో వట్టా నె. 103, నల్వే 205 లో 54 శెంట్లు భూమి కూడా కలదు. ఈ అస్తిలో నడరు నవమణి యెట్టి హక్కున్నూ లేదు. అమె పేరు ఈ అస్తిని గురించి ఎట్టి చర్యము లున్నను అది చెల్లనేరవు. ఇప్పుడు తెలియు తున్న నడరు గడ్డి నవమణి పై అస్తిలో తనకు హక్కు కలదని చెప్పకొనుచూ, వరాధీనము చేయి వ్యయం చేసి చున్నట్లు తెలియుచున్నది. కావున అమెవల్ల పై అస్తిలో ఎట్టి అడుమానములుగాని, వికర్యములు గాని, యితర సరాధీనములుగాని నడరు గడ్డి నవమణి ద్వారా పొందినదో అని చెల్ల నేరవు. వారికి కలగు కష్టనష్టముల బి మా కక్షిదారులూ బాధ్యురాలుకాదు.

వి. రామమోహనరావు,
బి. పి. బి. ఎల్.
అధ్యక్షుడు - నెల్లూరు.

దరికి డి|| ము|| కోర్టులో
S. O. No. 147 of 1966.

B. P. No. 20 of 1967.
వెల్లంకొండ వెంకట్రామయ్య - వాది.
అవుల పెద్దవోలయ్యవర్రెక్కా - ప్రతివాది.

ఈ కింది షెడ్యూలు దాఖలా వ్యతివా దుల కాః స్థిరాస్తి పై కోర్టువారి యదకు 6-11-1967 తేది జరిగిన గము గా యాలము చేయబడును.

షెడ్యూలు:- నెల్లూరుజిల్లా, దరికి కా|| దరికి గ్రామంలో వ్యతివాదులు హక్కు గల వూరియిల్లు - కాళీస్థలమునకు హక్కులు:-
[తూ] వెల్లంకొండ వెంకటేశ్వరరావుచేయి యిల్లు-కాళీస్థలం [డ] కంఠెల రామయ్య కు మారుడు వెంకటయ్య కాపురం చేయి యిల్లు-కాళీస్థలం [వ] బివారు [వు] అవుల పెద్దవోలయ్య కు మారుడు పెద్దవోలయ్య వర్రెక్కాల కాపురం చేయి యిల్లు. ఈ హక్కుల లోని [తూ-వ] పుమారు 13-71 మీటర్లు లేక 15 గజములు [వు-డ] పుమారు 15-54 మీటర్లు లేక 17 గజములు. చతు రం 255 చదరపు గజములు లేక 233-17 మీటర్లు స్థలమున్నూ, అందులో వేసియున్న ఒకడూలం వూరియిల్లు, 1 యింటి పైకప్పు సామాను, కూరములు, దూలములు, కలు వులు, ద్వారంబంధములు, మనుమలు దారి హక్కులున్నూ ఈ అస్తి వాదికి రూ. 200 కు సెల 1-8 100-8 రూ. 1/- వడ్డీవ్యకారం 11-7-1963 తేదిన వ్యాసియిచ్చిన అస్సా దీన అడుమానం బాకీకి లోబడి క్రయం రూ. 250/- లు.

— కానుఖిల కృష్ణరావు,
(డి. ప్రో.) - వాదివకీలు.

నెల్లూరు ఎల్. డి. డి.

ఏమి చెప్పమంటారు?

మా "రహస్యచేది" వ్రాతక వూర్తి కావాలన్న సమయంలో సందలనాత్మక మైన ఒక రాజకీయవార్త వట్టుకొచ్చాడు. చలానివాల్లిద్దరూ ఒక సంవేతనంలో కలుసుకొని రహస్యమంతటా బరిపాటు చూచారా-అంటూ. వివరాలు తెలుసుకో దానికి వీరేదు; అలోదించడానికి వ్యవధి లేదు. అందువల్ల ఏమి చెప్పమంటారు? కాస్త ఓపికపడదాం.

అయితే ఇటీవల ఒక క్యాంపులో సంబుదికమైన అలోవనలు, అపోహలు, బాధ్యతారహితమైన మాటలు, చర్యలు నీవమైన అపాదనలు ప్రవృత్తులు తొంగి చూస్తున్నాయి. అది ఎవరికి, ఏవిధంగా లాభిస్తుందని వారు భావిస్తున్నారో ఏమో కాని; తమ శ్రేయస్సుకు కామే కంగ కరంగా వ్యవహరిస్తున్నారని మీరు గమనించడం బాగుంటుంది. ఏదీలో కూడా ఒక వ్యక్తుడాల. 'లాక్ బాక్' ఎప్పుడూ చెడువరికాల్సి యిస్తుంది. నరేణా!

Bad beginning

అనం వెంకటరెడ్డిగారి చేర్చాక వచవి ఈ విధంగానే ప్రారంభమైనదా అని విస్తుంది.

13 తేది ఎన్నిక జరిగింది. అనం వెంకటరెడ్డిగారికి 24 ఓట్లు, ప్రతిపక్షం అభ్యర్థి శ్రీ కందికట్టు మారుతీప్రసాద్ కు 11 ఓట్లు వచ్చాయి. గోడిమీడ వుండిన శ్రీ జ్ఞాన ప్రకాశం మెటారిటి ప్రాంగణంలోనే దూకాడు. అఖిలసంఘం, అక్షేపణలు, పూలబిల్లులు వగైరా కోలాహలాలనంతర్లు ఒక రకన జరిగింది. ఇక ముందు మునిసి పల్ పాలన రకనంగా వుండబోతుందను తు ఇది సంవేతమా అనిపింది.

ఎలక్షణ అయిపోయిన తర్వాత చేర్చాక గారు, వారిబృందము శీతలమందిరంలో చేరి, రికార్డులు తెమ్మని నిబ్బందిని నిర్పం థించడం, స్పెషలాఫీసరును బాలావ్ అన డం, రిజిస్టర్లు తెరచి అడ్డగీతలు పెట్టి సంత కాలుచేయడం, అక్కడున్నవారు పరిపో నంగా కలకొకమాట అనడం ఈవిధంగా నానాగండరగోళం చేశారట. చేర్చాక అయినవాడికి మినిస్ట్రు చూడడానికి, తక్కిన రికార్డులు పరిశీలించడానికి అంత కంటే సమయంలేదా? అవిదానంలో తప్ప చూడడానికి వీలులేదా? కాస్త సౌమ్యంగా వ్యవహరిస్తే అదికారం తగ్గుతుందా? విలువ నడలుతుందా? ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీ ఎన్నిక అరిగేవరకు స్పెషల్ అఫీసరుకు అధికార మున్నది. ఆ అధికారాలను అతను దుర్విని యోగం చేస్తాడనుకుంటే, వాటిని నిరో థించేవార్గం యిదేనా? ఏమైనా అనాటి వ్యవహారం అల్లరి దిల్లరిగా వుండిందేగాని ఏమాత్రం హాండాగాలేదు.

అనాటి సంఘటనపై ప్రతిపక్ష శాస్త్ర లర్థ మంత్రికి పిచ్చాడుచేయడం జరిగిం దని; కలెక్టరుగారికి నివేదిం దార ని; ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకపోయివుండవచ్చు నని తెలుస్తున్నది.

వైస్ చేర్చాక ఎన్నిక 28 తేది జరుగు తుండటం. ఆ వెళ్ళిపోడుకెవరో తెలి యదు. చేర్చాక ఎన్నిక సా పీ గా జరిగి పోయింది కాబట్టి, యిక హంకరింపులు తెదరింపులు వుండకపోవచ్చు. హైదర్ అని కొందరు, వాకిదర్ల వీరయ్యగారు కొందరు అంటున్నారు. కల వ డూరు వెంకటరెడ్డికి వైస్ చేర్చాక కావానేవాం చ గాతంగానేవుంది! అందుకు ఎవరవుతారో మర!

ఆర్. టి. టి.

టవర్లోడు నిరోధంలో ఏల్లే గారిని మరపిస్తున్నారు వూరెడ్డిగారు. అందుకు వారిని అఖిలసంఘం అనుమతి, బమ్మిలు, రూట్లు పెంచకుండా టవర్లోడును అరి కట్టడమంటే, ప్రయోజనీకుండు బైట్ పెట్టడం గానే వుంటుంది. ఏరోడ్డు పొడవుననుదినా వందలమంది ప్యాసిం బర్లు బాదులుతీరి బమ్మిలకోసం పడిగావులు కాయడం కన బడుతుంది. ఈ అసాకర్యాన్ని తొంగిం చడం అన్నిటికంటే ముఖ్యం.

గూడూరు ఎన్నిక

(మొదటిపేజీకొరవ)

అతనికి సుముఖంగా ఎంత గాఢంగా వుం డిందా అనిపింది. ఆ డి వ య్య అప్ప ళ్ళుకు కావడం, ఒక్క ఓటుకో వెంకటరామ రెడ్డి ఓడిపోవడం అవాంఛనీయమైననంను తనల శ్రేయసా దారికిస్తుండా అనిపింది కాని, ఆ అకారంకోడ్యేగం బహిరంగ సభలో ప్రకాశించింది.

ఎన్. వి. కృష్ణారెడ్డి తన సోదరుణ్ణి కాకుండా కోటారెడ్డిగారిని బలవరచడం చాలామందికి అశ్చర్యాన్ని కల్గింది. కాని ఈ విషయంలో ఎన్. వి. కె. నిజా యితగానే వ్యవహరించాడని కొందరు భావి స్తున్నారు. ఎందువల్లనంటే, కోటారెడ్డి గారిని ఎన్నికలోకి దించింది ఎన్. వి. కె. ఇంకోరకంగా చెప్పకోవాలంటే ఎన్. వి. కె. నహాకారంమీద అధారపడి కోటా రెడ్డిగారు దిగారు. కాను చేర్చాక కావా లనుకుంటుండిన ఎన్. వి. కె. కోటారెడ్డి గారి కొరకు విరమించుకున్నారు. ఈ పరి స్థితుల్లో ఎన్. వి. కె. కోటారెడ్డిగారిని బల వరచడమే సముచితమని భావిస్తున్నారు. తమ్ముణ్ణికూడా కాదని, మాట నిలు వు కోవడం గొప్పవిషయమనికూడా అఖి ప్రాయపడుతున్నారు. అనలు మొదటి నుండి వెంకట్రామరెడ్డి మునిసిపల్ రాజ కియాలలోకి రావడానికి ఎన్. వి. కె. విముఖుడని, అందుకునే కొన్నివార్లలో అన్నదమ్ముల అభ్యర్థులు పుర్ణజవడం జరిగిందనికూడా అన్నారు. ఎన్. వి. కె. కోటారెడ్డిగారిని బలవరచడంలో వ్యక్తిగత కారణాలకూడా కొన్ని వుండవచ్చునని కొందరిభూనా. అవేవో మనకు తెలియదు; అది ఎంతవరకు నిజమోకూడా మనకు తెలియదు.

నిర్ణయనాయుడు గారు కోటారెడ్డిని వ్యతిరేకించడంకంటే, వెంకట్రామరెడ్డిని బలవరచడం కొందరికి మరీమరీ అశ్చ ర్యాన్ని కల్గింది. ఈ పరిణామాన్ని మనమేకాదు, నిర్ణయనాయుడుగారుకూడా ముందు ఘాటించలే! అఖరు నిమిషంలో వీ పరిస్థితులు ఈ 'క్షణిక' పరిణామా నికి దారికొకటా చెప్పలేము. ఎన్. వి. కృష్ణారెడ్డి కోటారెడ్డి ఒకటి కావడమే నిర్ణయనాయుడుగారి వైఖరిలో మార్పుకు హేతువుగా వుంటుందా? అయితే, ఎన్. వి. కె - కోటారెడ్డి ఈనాడు కొత్తగా ఒకటి కాలేదుగదా? రాజకీయా లలో మన చెవికికాని, మన పూచాకందని కారణాలన్నెన్నో వుంటుంటాయి!

9 తేది ఎన్నికలో కోటారెడ్డిగారికి 9 ఓట్లు, వెంకటరామరెడ్డికి 8 ఓట్లు వచ్చాయి గిరిజన నట్టువైన దిలకల అడి వయ్య అభ్యర్థులైనాడు. అభ్యర్థులిరువురు ఓటుచేయలేదు. ఎన్నికానంతరం, అఫీసు ముందుచేరివుండిన మూడు నాలుగువేం

మంది ప్రజలతో ఓడిపోయిన శ్రీ వెంక ట్రామరెడ్డి పెద్ద వ్యక్తివంగా ముఖ్యునిదల గుండా నడిచిపోయి, రక్తరాజస్వాతి మైదానంలో నడ విచ్చాడుచేశారు. కార్మిక నాయకుడు శ్రీ పి. ఎ. వద్దనారం అభ్య క్షత సహిస్తూ, అడివయ్యను అభ్యర్థుణ్ణి చేయడం అన్యాయమని, ఇది ప్రజాస్వామ్య సూతవిరుద్ధమని వ్యవస్థాసించారు. శ్రీ శ్రీ వెంకటరామరెడ్డి తనను బలవరచిన కొన్నివర్లకు కృతజ్ఞత తెలుపుతూ, వట్టుణ శ్రేయస్సుదృష్ట్యా కాను ప్రతిపక్షంగావుండి సేవ చేయ గల నని చెప్పారు. వాకాది రమణారెడ్డి, రెవ్వకమ్మూనిస్టు కె. రోశయ్య, అంతోటి రమణయ్యగారలకూడా మాట్లా డారు.

ఈ బహిరంగసభలో అన క్రిందకమైన అంశం, అభ్యర్థులైన అడివయ్య భార్య వేదికమీద ప్రత్యక్షం కావడం, వ్యవస్థా సిందడం! తనభర్తను దాదిపెట్టడం అన్యాయం, అక్రమం అంటూ, అతను ఏమై నాడో నఃటూ అమె లోరున విద్విందకు. తన భర్తనుచెద్ది చూపించమని కూడా కోరిందట- నాటకీయంగాకాదు, నిజంగానే.

అభ్యర్థులైన అడివయ్య ఇప్పుడు గూడూరుకు చేరుకున్నారు. అతను వెంక ట్రామరెడ్డి అనుచరుడని అతని మాటలను బట్టి తెలుస్తుంది. చేర్చాక ఎన్నికలో అడివయ్య అభ్యర్థ్యాధ్యాయం లేకుంటే, అభ్యర్థవేవత పలికొన్న శిల్పివుండేది. అప్పుడు ఎవ్వరూ ప్రేత్తి చూపడానికి లేదుగదా!

వైస్ చేర్చాక ఎవరు?

రెండో అధ్యాయం వుంది- వైస్ చేర్చాక ఎన్నిక, మంత్రి చెంచురామనాయుడు గారు జరుపుకున్న విధిరాజీవీకారన్నారు. కాని అదేమీ కుడిసెట్టులేదు. పోరాటపు వాకావరణమే కనవడుతుంది. కోటారెడ్డి గారి అభ్యర్థిగా వాకాటి సుబ్బరామరెడ్డిగారే వుంటారని, సిద్ధారెడ్డి వెంకటరామరెడ్డి వైస్ చేర్చాక వచవికి పోటీ చేయవచ్చునని వచవికి. జరువచ్చాల అభ్యర్థుల విషయంలో గట్టిరహస్యాన్ని పొదిస్తున్నట్లున్నది. వైస్ చేర్చాక ఎన్నిక 24 తేది వుచయం 9 గంటలకు; ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీ ఎన్నిక అలోజే మధ్యాహ్నం 2-30 గంటలకు జరుగుతాయి.

కోర్టులో దావా

6 వ వార్డులో గెలిచిన శ్రీ వాకాటి సుబ్బరామరెడ్డి ఎన్నిక చెల్లదని, ప్రత్యర్థి శ్రీ తూపిలి సుబ్బరామయ్య నెల్లూరు నజీ కోర్టులో దావా దాఖలుచేశారు. ఎలక్షణ నోటిఫికేషన్ చట్టవిరుద్ధంగా వుందని; ఓట్ల లెక్కింపు సరిగాలేదని; సుబ్బరామరెడ్డి ఎలక్షణలో పలువిధములైన అక్రమచర్యకు లవలించిందాడని దావా పిటిషన్ లో పేర్కొ న్నట్లు తెలుస్తున్నది.

గూడూరు ఎలక్షణలు

"తూపిలి"

చేర్చాక ఎలక్షణ చరిత్రనే చాటింది. ఇరువై ఓట్ల ఎలక్షణ, తిరునాళనాన్నా తిద్దిపెట్టింది. ఎటు వెళ్ళాడో ఒక అభ్యర్థి ఏడుకొండల వానికే తెలియాలి. రాజకీయాలలో రసమట్టుమొద్దింది, దిన్నవాడు చాల కురువైనవాడని, పెద్దవాడు చాల పేరున్నవాడని, చెప్పకోసాగాదు, చెరియొక్కవైపు. కార్టలోవచ్చారు, కొందరక్కర్లు చాలినడకనొచ్చారు మరికొందరు వచ్చొమ్మిటి ఓట్ల ఎలక్షణే అది "బాన్" దాన్స్ పోయిందిమరి. వయసున్నవారిచే, ఒక్క ఓటు గెలుపు మాలలేకాదు, కాని గోకాశేడు. అనుకున్నదంతా అప్యెట్ అయిపోయినని,

నెల్లూరు మునిసిపల్ చేర్చాక శ్రీ అనం వెంకటరెడ్డి

కన్నీరు రెండుఓట్లు కార్మికేకాదు కట్టు అభ్యర్థి వెంట కడిలింది కట్టుకారు నేల తగినట్లు, నడివీలవడని ధర్మరాజు తిరునాళ్ల తిరుగొద్దిన్నట్లు జనము వాలారచట మీటింగులోన అగ్నిగుండముమీద పెట్టారు మీటింగ్ చేకారులేకర్లు, చెబుకాను చూడండి. గడ్డిమోపురర వల్లాలగవ్వాడు! గజము గడ్డపార వర్షే మిదన్నాడు! దిన్న దీవునవెం, దీరవెంచెప్పాడు! నిజం కాన్సిల్లోన, గుడిసినేనడగ శత్రు నయాన్లని, దినబాలు చాటాడు. అప్యెంటు అయినట్టి అభ్యర్థిభార్య మైకోమాటాడె, బంకంగంకులేక మొగుడెట్టియెనని మొజుపెట్టకొవ్వాది! ఎవరు చేర్చాక అయితే, తనకేమికావాలి? కట్టుకొన్న మొగుడెమట కనబడకపోతేమ బరువైననంతుటన, కావాలిచేపింది, కవిక రూపొందింది, కలము వట్టింది.

హైదరాబాదులేఖ

(మొదటిపేజీ కొరవ)

క్రమశిక్షణావన్యత నేమాత్రం పాటించక, గెలిచినవారందరినీ కాంగ్రెస్ పార్టీలో చేర్చకొనడం వగైరా చూసిన తరువాత కాంగ్రెస్ సభ్యత్వం ప్రాధాన్యత వూర్తిగా అడుగంటించడానికి వేరేకార్యాణ మవ సరంలేదని తెలిపాయింది.

Beautiful Ready Made Dresses for Festival Occasions

Phone No. 444.

CITY DRESS HOME
NELLORE.

అమ్మాయి తప్పిపోయింది!

బుద్ధిరెడ్డిపాళె నుండి వక్షంకోకల క్షితం మా అమ్మాయి తప్పిపోయింది. బమ్మిలో స్టోకహావుసేట బస్ స్టాండులో దిగి, అక్కణ్ణుండి కనవడకుండా పోయిం దని నెల్లూర్లో చూచినవారు చెప్తున్నారు. అమ్మాయి పేరు దానని రమణమ్మ వయస్సు 10-11 సంవల మధ్య. దామనచాయి, ముణానమాత్యం కొద్దికొద్దిగా అమ్మాయి మచ్చలు కనవడతాయి. అమ్మకీ తెల్లిన వారు దయచేసి ఈ క్షింది అభ్య సుకు తెలియచేయగలరని ప్యాన్సిస్తున్నాను. దానని రమణయ్య 0/0 మార్గ్ అంకయ్య మంగలవీడి - బుద్ధిరెడ్డిపాలెం.

శ్రీ రేవాల లక్ష్మీ నరసారెడ్డి ధర్మనిధి సంస్థ

విద్యావైద్య సత్కార్యాలకోసం ధర్మ సంస్థను ఏర్పరచారు-ఇప్పటికి 2½ లక్షలు కేటాయించారు-3 లక్షలు చేసే భూరిగృహాన్ని పనిపిల్లల ఆస్పత్రికి ఇస్తున్నారు

నమా జంట్లో వాకరు రనాడు, యింకొకడు నిరుపేదగా వుంటున్నంత కాలం దానధర్మాల ప్రసక్తి వుంటానేమో టుంది కాబోలు. అందరూ దనవంతులుగానో లేక అందరూ నిరుపేదలుగానో వుంటే వాకరికారు దానం చేయడం, ధర్మంచేయడం అనేది వుంటుందా? ఏమో? మనమీంకా ఆ స్యచ్చతుల్యమైన నమా జంట్లో చేరుకోలేదు కాబట్టి దాన ధర్మాల వారల్లా, వ్యవహారాలు వుంటానే వుంటాయి. మనది చురీ వెనుకబడిననమా జంట్లో యీ దానాలు- ధర్మాలకు దీలు పా ఎక్కువగానే వుంటుంది.

—మా ప్ర. వి

అకలిగా వున్నవాడు అన్ని దానాలకంటే అన్నదానమే శ్రేష్ఠమైనదంటారు; దొంతరు కూడా గలిసేసి బక్కబిరికిన బడుగు అన్ని దానాలకంటే వస్త్రదానమే మేలంటారు. దయాపూర్వకమైన మాటలు కూడా కరువైన దుఃఖిడి వొట్టి వాగాన మైనా విలువైనదంటారు.

ఇదంతా యిప్పుడు ఎందుకు చెప్పవల్సి వచ్చిందంటే - మనకు దానకర్తలున్నారు, వాగాన కర్తలున్నారు, శివప్రకవర్తలు, వదాన్యశేఖరులు ఇత్యాదిగా ఎందరెందరో వున్నారు. కాని ఏకంగా తనకున్న ఇంటినే దానం చేస్తానన్నవారు అరుదుగానే కనపడతారు. ఇల్లంటే వొట్టి పొరంతోకు యిల్లకాదు; లంకంతయిల్లు, పెద్ద బంగళాను బోలెడ కురి తవనం, ముందు వెనుకా విభాలమైనవలం, దానిని ముందునుం దర మైన చెట్టు చేమలతో వుండేటటు-ఇన్ని పెట్టుకంగుల హంగులున్న యింటిని వొక్క చెబ్బన ఆర్.ఎల్. రెడ్డిగారు, అంటే మన రేవాల లక్ష్మీనరసారెడ్డి, దానం చేస్తాననడం సామాన్యమైన విషయమా?

ఎందరెందరో మహానుభావులు నెల్లూరుకు విచ్చేసినప్పుడు విడిదిగా దిగిన యిల్లు అది. 1915 లో మద్యానురాధ్య రాజకీయనరలు నెల్లూరులో జరిగినప్పుడు మహాత్మాగాంధీ, రైటానరమల్ శ్రీనివాస శాస్త్రి వగైరాలు అక్కడే విడిదిచేసిన సరికాత్మక గృహమిది అంటూ యింటిని ఇప్పుడు దానం చేస్తానంటున్నారు శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డి.

ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారి యీ గృహదానం గత కొన్నేళ్లుగా నానుతూ వస్తున్నది. కాన్వర్ ఇన్స్టిట్యూట్కు యిచ్చేయబోతున్నారనేమాట విన్నటు కూడా వచ్చింది. కొద్ది ప్రభుత్వంలో వుత్తర ప్రభుత్వ రాలు జరుపుతుండగా ఎక్కడో అడ్డుపడ్డది. అతర్వాత, హిందూమతానికి చేరువగావుండే రామకృష్ణ మిషన్ పాఠశాల పెట్టేందుకు దానంచేయబోతున్నారనేమాట విన్నటుకుండేది. అది బోయి, సెంట్రాల్ బోనప్ క్రయస్థపమిషనరీ కాన్వెంటు స్కూలుగాను దానం చేయబోతున్నట్లు వొకవదంతి విన్నటుకుండింది. ఇప్పుడు అది బాధాపోయి వీడియా టిక్కెట్లతో-అంటే, పనిపిల్లల అనువృత్తిగాను తన గృహాన్ని దానంచేయడానికి అయిన

నిర్ణయించుకున్నాడట. ప్రభుత్వం ఎక్కువ వగైరా మెడికల్ విభాగాలు పెట్టుకుంటే 20 వదలకతో పిల్లల అనువృత్తిగా రూపొందించేవారికి అనువుగా వుంటుందని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది.

మెడికల్ సర్వీసున దివ్యాజీ రైరెడ్డు శ్రీ దయానందరావు, ఇంకొక హైదరాబాదు మెడికల్ వుండొగి యిటీవల నెల్లూరువచ్చి యీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారి గృహాన్ని పరిశీలించి, సంకృప్తి ప్రకటించి పోయారు. ఆమధ్య ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆరోగ్యమంత్రి శ్రీ పి.వి.నరసింహారావు నెల్లూరు వచ్చినపుడు యీ యింటిని చూచి పోయారటకూడా.

ఎక్కువ వగైరా పరికరాలు, యితర మెడికల్ పరికరాలు అంతా అక్కడ అమర్చాలంటే కనీసం 2 లక్షలైనా ప్రభుత్వం బిచ్చు చేయాలి వుంటుందేమో. ఇప్పుడు ఎంత వొకవేర ఆంధ్రప్రభుత్వం బలానా లాగివున్నా, వున్నదనెప్పున్నా; రెండుమూడు లక్షలు విలువచేసి కూరి తవనం వుదీతంగా వస్తున్నప్పుడు ప్రభుత్వం అమాత్రం బిచ్చుపెట్టి కావల్సిన మెడికల్ ఎక్విప్ మెంట్ నెనుకూర్చి పెట్టగలదనే విశ్వస్టుస్తున్నాము.

ఏమైనా, అధికారికంగా యింత జరిగింది కాబట్టి, ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారి మూలంగానైనా నెల్లూరుకు వొక వీడియా టిక్కెట్ అనువృత్తి (పనిపిల్లల అనువృత్తి) రాబోతున్నదని భావంగా చెప్పవచ్చు.

ఇ.తేకాదు, శేవలం తన లంకంత యింటిని దానం చేయడంతో పూరుకోవడం లేదు శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డి. విద్యా, వైద్య సౌకర్యాభివృద్ధికిగాను వొక 'ట్రస్టు' (ధర్మ సంస్థ)ను కూడా యేర్పర్చి రిజిస్టరుకూడా చేసివున్నారు. ఈ సంవత్సరం మార్చి మాసంలో 'రేవాల లక్ష్మీనరసారెడ్డి ట్రస్టు' అనే దానిని రిజిస్టరు చేశారు. ప్రారంభంలో 5 వేల రూపాయలతో; అతర్వాత ఆ 'ట్రస్టు'కు పుమారు 2 లక్షల 40 వేల రూపాయల అన్ని కాబోలు ప్రాస్తువర్త చేసి వున్నాడు. దీనిని పట్టిమే సంవత్సరానికి 20-30 వేల రూపాయలు వసూలువుంటుంది. ఇంతేకాక; క్రమంగా మరికొన్ని లక్షల అన్నికూడా ఆ 'ట్రస్టు'లో చేయాలనే ఆలోచన వున్నది. ఇంతటి కూరి ధర్మసంస్థను యేర్పర్చారు కాబట్టి-విద్యా విషయంగాను

వైద్య విషయంగాను అనేక సత్కార్యాల కలవెట్టేదానికి అస్సారముంటుంది.

ఈ ట్రస్టుకు వొక భార్యవచ్చి కుడా ఏర్పర్చారు. అధ్యక్షులు శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారే. భార్యవల్ల నట్టులు శ్రీయుతులు అలూరు రామిరెడ్డి; ఇక్కా మెకటరామ రెడ్డి (జె. వి. రెడ్డి); కె. నుబ్బారెడ్డి (అడిటర్)

ఈ దేశంలో దానధర్మాలకుదకూడా బావులు దంబిచేస్తున్నది మన ప్రభుత్వం. ఈ ట్రస్టుకు సంబంధించి ఆ బావు గొడవలను ప్రభుత్వం కొంత సడలిస్తే మరింత నమ్మడిగా అన్ని చేపాచేదానికి ఆర్.ఎల్. రెడ్డి వెనుకంజే చేయవలె తోస్తున్నది.

ఏమైనా శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డి యింతటి కూరి ధర్మ కార్యార్థి కలవెట్టి ధన్యుడి అయ్యారు. నెల్లూరుజిల్లా మరువలేని మహాత్మాగృహం దీన్ని భావిస్తుండనడంలో మా రెట్టాంటి నందేహం లేదు.

ఆంతరాత్మీయ రాకపోకలు

(3 వ పేజీ కొరవ)

కాల్తోవంటే రష్యన్ పొరులకుబాగా తెలిసివుంటుంది; ఎందువల్లనంటే రష్యాకురివిజన్లో మనవన డాక్టర్ గారి ప్రదర్శనలు ప్రసారంచేయబడిన తర్వాత యింకా తెలియకుండావుంటుందా? మన వారు యింకా గెల్లకపోయినా, రష్యన్లకు కొద్దిగాగలగారు- అదే పదివేలు.

మొన్న ఆగస్టు 15 తేదీ స్వాకంశ్లో త్వచలనందర్పంగా రష్యాకు వెళ్ళిన భారత సాంస్కృతిక బృంద నభ్యుదగా మనవంద్యశేఖరంగారు రష్యాలో వజం రోజులపాటు తిరిగొచ్చారు. మేకవకళా మర్కణ్ణాడుగా, the Man with many faces గా అక్కడి వారిని నచ్చింది, కచ్చింది తన మేకవకళా విన్యాసాలతో రండించేసేవచ్చాడు. మాస్కోలో వొక ప్రధర్మనానంతరం జరిగినసభలో చంద్ర శేఖరం "ఎంటర్ తెయిస్ మెంట్ వాల్యా" ని గూర్చి ప్రవచిస్తూ "Laughter is a peace bomb....." అని అన్నప్పుడు- అవాక్యం వారిసంతకానో ఆకర్షించిందట.

వదేళ్ళక్రితం నైనాలో పర్యటింది వచ్చాడు. ఇప్పుడు రష్యాలో తిరిగొచ్చాడు. రేపు అద్భుతం బాగుంటే, ప్యాన్సరువెళ్ళి బృందంలో కూడా నభ్యుదగావెళ్ళి అవకాశం రావచ్చునని నెల్లూరు కళాకారుడుగా, శేవలం మాసో యాక్టర్ గా, తన మేకవ కళాపరిధిలో 'ఛాంపిటీషన్'గా వకొకర్ని లేకుండాచేసుకుని యిన్ని విదేశాలు తిరిగిరావడం నెల్లూరుకు వొక విధంగా గర్వకారణమే.

కూర్కలా వుక్కుప్పాక్కరిలో వున్నత శ్రేణి జంబీరుగా పనిచేస్తున్న మనకోపూరు నన్నవరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిని శేంద్రప్రభుత్వం మొన్న మే మాసంలో అమెరికాలోని కాలిఫోర్నియా స్టేట్ కార్నా రేషనలో, ఎంక్యూకల్టిర్నింగ్లో వున్నత శిక్షణపొందిరావడానికై పంపింది. ఈ నాలుగునెల్లూ అక్కడ శిక్షణపొంది తిరిగి వచ్చారు. 1962 లో ఒకసారి విదేశాల్లో శిక్షణపొంది వచ్చివున్నారు. వజంరోజుల క్రితం ఇండియాకు తిరిగిచ్చి కూర్కలాకు వెళ్ళేముందుగా నెల్లూరువచ్చిపోతే కల్పు కున్నప్పుడు-అమెరికాలో పాలిస్ అక్కరి స్ట్రీషణ, ఇతర పారిశ్రామిక వైరవోన్నకు లనుగూర్చి అయినదెప్పుంటే వట్లవులకరింది పోయింది. మనదేశం ఆస్థాయికి మన తరంలోగాకపోయినా నచ్చేతరంలోనైనా చేరుకోగలుగుకుండా అనే వైస్య హైస్య భావం తెరటుంలావచ్చిపోయింది.

మన ప్రభుత్వం ప్రతిపాల్చి నానవేసి నానవేసిగని నిర్ణయం తీసుకోలేకపోతున్నది; స్ట్రీలు, ప్యాక్టరీలు, స్ట్రీలు, ప్యాక్టరీలని ఎగబడుతున్నాం; వుత్పత్తి అయ్యేస్తే యింకా గిరాకీ లేకుండాపోతున్నది. స్కూల్ కార్ ప్యాక్టరీ అని వదిలించుకోవాలంటే నానవేస్తున్నది ప్రభుత్వం. వొకటిరెండింకై సుస్సులిస్తే ఆ గిరాకీ అయినా రాదా? ఏమిటో యివన్నీ అడిగేదెవరు? పురావోల గొడవలతోనే వుక్కిరిసిక్కిరి అవుతున్నామనం.

మద్రాసులోని సోవియట్ కౌన్సిల్ జనరల్ జి. బి. కావోన్ మొన్న నెల్లూరు వచ్చారు. ఆ యనకు ఇంగ్లీషుభాషలో మాట్లాడం అంత బాగువచ్చినట్లులేదు. అందుకనే ప్రక్కన వొక రష్యన్ దుబాసీని వుంచుకుచ్చారు నెల్లూరు ప్రెస్ వారిలో ఇంటర్వ్యూ అన్నారు. ఎంతగంభాగా వుండాలో అంత గంభాగానే వుండింది.

రష్యాలో కుటుంబరయ్యంతట లేదట. వాళ్ళకు లూవలంటే యిమెటో తెలియదట. పైగా ఎంతమంది విద్యగంతు అమెను అంత వీరమాతగా ఆరాధిస్తారట; మెడల్ కూడాయస్తారట. అక్కర్లగాలేదా?

శే వుకపోతమరావుగారు మాత్రం దారిగా వుంటున్న నెహ్రూ కల్చరల్ సెంటర్ షరట్ ఇండి - జర్నలి మిశ్రమండలివారి సభలో కావెరికాగారు పాల్గొని బొజావోల్లో కి. శి. లాల్ కమాదూర్ శాస్త్రి గారి దిత్రవబాన్ని ఆరిష్కరించారు ఈ దిత్రపటం నెహ్రూ కల్చరల్ సెంటర్లో వుంటుండో లేక బొజావోల్లో వుంటుండో తెలియదుమరి.

సోవియట్ రష్యా పేరు విన్నవాలగాని మన రైట్ కమ్యూనిస్టుసోదరులు గమ్ముగుండగలరా? అట్టేమన సోవలిస్టు మహా విప్లవపు 50 వ వార్షికోత్సవమని వొకటి జరిపిందారు. కొన్ని నినాదాలు వ్రాసిన అట్టులు నిలచెట్టారు. ఆ నినాదాలు మాస్త్రై రైట్ కమ్యూనిస్టులు నిజంగా భారతీయులేనా అని అక్కర్లకలగకవచ్చేదుమరి.

ఈవారం విశేషాలు

(2 వ పేజీ కొరవ)

మధ్యం తర ఎన్నికలు జరపడమే స్యష్టమైన పరిష్కారమార్గం కాగలదని కూడా వొక ప్రకటన జారీచేశారు.

ఇట్లావున్నయి వివిధకటనలయిద్దాలు.

వక్రీమ బెంగాల్ ను శేందంగా చేసుకొని, ఇండియాలో సాయుధ విప్లవాన్ని చేపెండుకు నైనాకో కుమ్మక్కయివున్న వొకపార్టీ ప్రయత్నిస్తున్నదనే ఆరోపణను ముఖ్యమంత్రి అజయముఖర్జి చెప్పిన తర్వాత అట్లాంటిది యిక చేయబోమని వాళ్ళు తనకు హామీ యిచ్చారా? ఇస్తే దాన్ని ఆయన నమ్మాడా? నమ్మి తన

ప్రతిక రాతేడు:

దేశ రాకలపుల మూలముగ 19-10-67 తేదీ 'బిమికా రైతు' సంచిక వెలువడలేదు. వెలువడదని 6-10-67 తేదీ సంచిలో ప్రకటించాము. కాని కొందరు సాకకులు గమనించినట్లులేదు.

—మేనేజరు - బిమికారైతు.

మనను మార్చుకున్నాదా? అంతజరిగిన తర్వాతకూడా అజయముఖర్జి రెస్ట్ కమ్యూనిస్టులకు మంత్రివర్గంనుండి వుద్దానన వెచ్చలేకపోవడం అక్కర్లన్నై కలిగివున్నది. ఈ కమ్యూనిస్టు గరకాన్ని వరమ తిప్పుడువలె ఆ యన ఎంతకాలం మింగ గలదు? వక్రీమ బెంగాల్ ను ఎంతకాలం పాలించగలదు?

అవనమ్మకంగా తయారైన అజయముఖర్జి నాయకత్వాన్ని నమ్మలేమంటూ బాగ్గా కాంగ్రెసుకు చెందిన వొక ప్లానింగ్ మంత్రి, మరిఎనిమిది మంది కానవనట్టులు పార్టీకి రాతీనామాల యిచ్చేశారు. మన యూన్ కెమిర్ వర్గమంతా కూడా రేపోమాపో బయటకొచ్చేస్తున్నారు.

నం. సా. పా., ప్ర. సా. పా. వారు కూడా విసిగిపోయి బయటబడబోతున్నారు. ఒక్క వక్రీమ బెంగాల్ లోనే కాదు; శేవల్లో కూడా వీరు మిత్రమ మంత్రివర్గంనుండి బయటకొచ్చేయాలని చూస్తున్నారు. రెస్ట్ కమ్యూనిస్టులను బహిష్కరించేసే వేరేవణా స్వామ్య పార్టీ లో మిత్రమ ప్రభుత్వ నిర్మాణానికి నివాదానిస్తున్నారు.

నెల్లూరు జిల్లా జడ్జి కోర్టులో

—ఈ. పి. నెం. 3/1967 రు.

అనలు దానా నెం. 5/1954 రు.

బొట్టా శంకరరెడ్డి — దీర్చివారు.

బొట్టా మినమ్మ — బాకీదారు.

బాకీదారుకాలాటకు, కోపూరుకాలాటా, యిద్దరైతిపాలెము సబ్ రిజిస్టరులో చేసిన అన్నారెడ్డిపాలెము గాగ్రములోని కోరు మాగాణి 11-11-1967 తేదిన పైకోర్టువద్ద యాలము చేయబడును.

నర్సే నెం. 330/C రు, య 0-51 ట్లు, నర్సే నెం. 331/2-C, య 0-18 ట్లు, నర్సే నెం. 330/B రు, య 0-96 ట్లు, నర్సే నెం. 331/2-B, య 0-34 ట్లు.

—జుల్లూ:- య 1-99 ట్లు.

దీర్చివారు విలువ రూ. 7500/- లు. అమీను విలువ రూ. 12,000/- లు.

—మేనకూరు ఆదిశేషారెడ్డి, దీర్చివారు వకీలు.

గొప్ప అవకాశము! ఈసారి ప్రైజు మీదేకావచ్చు!! గెలవండి!!!

మొదటిప్రైజు రూ. 1,15,000/- లు మొదలు కనీసము రూ. 22/- లు వరకు యివ్వబడదన వ్యయజాలు ఈసారి ఇచ్చాంకమైన మొత్తముతో ఎక్కువ ప్రైజులతో "ద్య" జరుగును.

రజితోత్సవ సందర్భంగా జరిగే లాటరీ

కె. సి. చారిటీస్ ఫండ్ లాటరీ

"ద్య" తేదీ 29-10-67

దీర్చివారు చందా రూ. 1/- :: 14 దీర్చివారు (పాఠం) రూ. 10/-

వీ ప్రైజులు (ప్రైజులు ముందుగా రెల్లించబడి "ద్య" అర్జితను గలిగియున్నది) దీర్చివారు మా ద్వారా - మా విశేష-టెల్వూరా అజయగా 25-10-67 తేదీ వరకు పా.చగలం - త్వరచేయండి.

దీర్చివారు ద్వారా: N. V. ఆచారి "శ్రీనివాస్ ట్రస్ట్"

(బొజావోలు రిజిస్ట్రేషన్ గు ఎదుకు) ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

అలోగ్య అనాలోగ్య పరిస్థితులలో మహిళలు

లోధ్ర

అలోగ్య సౌభాగ్యములకు ఆధారపడునది

66 సంవత్సరముల పైగా ప్రసిద్ధి నొందినది

కెసరి కుటీరం (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
గాయపేట, మద్రాసు-14

సిఠారామ జనరల్ డ్రాగ్స్ (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
విజయవాడ, పిఠిపర్తి రాధాకృష్ణ మూర్తి
బస్ హాంపురు - వెంగళూరు

పనిరికలు - కామెర్లు

అయవకవనిరెడు

కొత్తది సి. రామయ్యంగారు.
రంగనాథులపేట - నెల్లూరు.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో
E. P. 102 of 67 S. C. 80 of 59
పాటిండ్ల చమ్మయ్య - వాడి D.H.R.
వదిదేవు పేరమ్మ వగైరాలు
—ప్రతివాది— J. D.

క్రింది షెడ్యూలు దాఖలాన్ని రాష్ట్ర నెంబరు 6-11-67 దిన కోర్టువారివలన కోర్టు ఆవరణములో వగలు 11 గం. నుండి సాయంత్రం 5 గం. వరకు యాలము వేయబడును. యాలములో కొనడలదినవారు పాటలు పెట్టవచ్చును.

స్థిరాస్తి షెడ్యూలు: నెల్లూరు జిల్లా రి. డి. యిలాళా కావలి కాలాకా కావలి నట్ రిజిస్టరులో చేరిన కొండాపురం గ్రామములో కొండాపురం పంచాయతీ పిరియంలో చేరిన నెం. 1/25 గల ప్రతివాది లకు హక్కు అనుభవంగల రెండు అంకణములు పూరిండ్లు 20 అంకణముల ఖాళీ స్థలము కల్లు 22 అంకణములు స్థలము ఇంటికి పాద్యలు.

[హ] దిమ్మిరియూమారవు కొండయ్య తోట సొలము. [ద] శ్రీమవరవు మాల కొండయ్య ఇల్లు ఖాళీస్థలము. [వ] బిహారు నంబు [జ] దిమ్మిరి కొండయ్య-నరసింహం దిబ్బలు ఖాళీస్థలం యా హక్కులలో ని 2 అం. పూరిండ్లు 20 అం. ఖాళీస్థలం కల్లు 22 అం. స్థలం లేక హెక్టార్లు 147-40 చ.మీ. నడదు ఇంటికి అమర్చిన తలుపులు ద్వారంబండుములు కిటికీలు అరమరలు పైకప్పు సామానులు యావద్దీలివగైరా- D. H. R. Valuation 66-00 Amina Valuation 200-00 —టి. రామామూర్తి, వాదిఅధ్యక్షులు.

ఓంగోలు ప్రెస్సిఫర్

నట్ బుద్ది వారి కోర్టులో

O. S. No. 33/55 E. P. 144/66
మన్నె వెంకమ్మ వగైరా - -D. Hrs
మన్నె సుబ్బయ్య - -J. Dr

ఓంగోలు నట్ రిజిస్టరు యిలాళా కడ రాజాపైర మఠరా కరవది గ్రామంలో - J. D. R కు హక్కు భక్తములు కలిగి వేలం కావలసిన స్థిరాస్తి వివరం: 1. కరవది గ్రామంలో 1 అయిటం 8 నెంబరు వట్టాదాఖలా నర్వ నెం. 90/2 యు 10-80 తెంట్లు నర్కారుపాట రు 10,800-00 లు 2. కరవది గ్రామంలో 3 అయిటం నెం. 8 వట్టా దాఖలా నర్వ నెం. 92 రు యు. 10-44 తెంట్లు నర్కారు పాట రు 10,400-00 లు. 3. కరవది గ్రామంలో 7 అయిటం 8 నెంబరు వట్టా దాఖలా నర్వ నెం 104/1 రు. యు 11-44 తెంట్లు నర్కారుపాట రు 3500-00 లు. 4. కరవది గ్రామంలో 8 అయిటం 8 నెంబరు వట్టా దాఖలా నర్వ నెం 105 రు యు 20-89 తెంట్లు నర్కారు పాట రు 8850-00 లు.

DHR కు EA 380/67 పాటవర్షి షా కోర్టువారు యిచ్చినారు. DHR కు EA 381/67 Permission to bid and set off కు కోర్టువారు వర్షిషా యిచ్చినారు.

వేలం వాయిదా : 4-12-67
FHG : 11-12-67
యా అయిటములలో DHRS కు హక్కు గం 1/4 వంతు రాగం మాత్రం.
షరా: యా అయిటములలో 1 నుండి 3 అయిటంలు DHR కు వంపిణిలో వచ్చినందుకు వదలకోవడమైనది. అన్య క్రాంతములు యీమిచ్చిలేవు.
—శేమూరి ఆంజనేయులు, అధ్యక్షులు.

*** కథకాదు ***

(4 వ పేజీ కొరవ)

మల్లికార్జున కిరీటి కర్రాకటి రావటం తో రెండువేతులా సంపాదించలేకపోయినా - రెండోదేక్కనే అంత వని చేస్తున్నాడు. 'వేటి కర్రాస్తమాత్రం వీరిటండ్రి?... బుర్రందారిగారి' అంటుంటాడతగాడు. అందుకే ఎప్పుడూ -

'సుబ్బరామయ్య గారూ!.... సుబ్బరంగా ఓసారి పైకెళ్లి నలుగురుచూసి వనికక్కపెట్టుకు రాకూడదా?' అనేవాడు.

అనలోగడవంతా వుంటుందనే - 'సుబ్బరామయ్యగారూ! మీ రిప్పుడే మీ ప్రావిడెంటువంతు గురించొక దరఖాస్తు వదెయ్యండి... మీరింకో రెండేళ్లకి రిటయిరవు తారగదా... అప్పటికి దానికి విముక్తి దొరికి మీ బుక్కి కొంతవట్టుకొస్తుంది. ... అయినా ఈవనిమీరో నంవత్సరంముందు చేసి బాగుండేది. రెండేళ్లలో వనవుకుండా అని అనుమానంగానే వుండనుకోండి... కానీ వింజేస్తా? యిప్పటికయినా మేలు కొని-అంటే యింతకాలం మీరు బట్లో గడ్డరోయారంటున్నాననుకోండి - ప్రావిడెంటువంతుకో దరఖాస్తు పారెయ్యండి - అని సుబ్బరామయ్యగారింకో రెండేళ్లకు రిటయిరవుతాడనగానే ఓ నెల చా పొరే తాడు వరంధామయ్య. అది విని సుబ్బరామయ్యగారు 'అటంబాంటు తయారెయ్యండయ్యా బాబూ' అంటే ఇండియన్ గవర్నమెంట్ తొటా చూసిందో అట్లా చూశాడు. సిపాయులేకుండా నిరుద్యోగి ఊద్యోగం వచ్చినంత అశ్వశ్యంవచ్చింది. డి. ఎ. పానయిన నిరుద్యోగికి యిప్పటి పానయిన ఓ అప్పీ నరు అర్థంలేకుండా కుర్చీ లో కూర్చుని అంతకంటే అర్థం లేకుండా దఖాయిస్తుంటే ఎదురుగా నిలబడాల్సివచ్చినప్పుడొచ్చినంత కోపంబూడా వచ్చేసింది. ఇట్లానే కొంచం అశ్వశ్యం యింకొండెంకోవం వెనకాముండు గా కాకుండా ముందూ వెనకగా వచ్చేసినయే.

కానీ యిది చదివేమగడిపైన నిరుద్యోగి, దిరుద్యోగి విషయం ఎత్తేటప్పటికి 'యాలక్ష్మీ నారాయణ దిద్యోగవర్షాలు మల్లిచెస్తాడా వీంకత' అని అనుమానించబారి కువయోగిందిన తెలివి మాత్రం సుబ్బరామయ్యగారికి రాలేదు. అందుకనే -

'తలేవాడిది వరంధామయ్య! రిటయిరవుకుండా ప్రావిడెంటువంతు కష్టయే చెయ్యమంటావా?... దీంమగడివయ్యా నువ్వో? అట్లా చేసి యింకా వీచన్నా వుండా? తెల్లోపారెయ్యరా?' అన్నాడు. అది విని వరంధామయ్యగారు నవ్వాడు! అతగాడికనలు పెళాపెళా నవ్వుకుం అలవాటు. యిలాంటి చప్పుచప్పులుంటే అట్లా పెళా పెళానే కాకుండా, బొట్టుసేపు నుంచునీ, కాస్తే పు కూర్చుని, మల్లి నుంచుని... యిట్లా మల్లిచేల్లి నవ్వుతాడు. కానీ యిప్పుడలానవ్వలేదు. ఎందుకంటే ప్రశ్నవేసింది సుబ్బరామయ్యగారు. మేస్తరు గిరిదేసేవాడు వెయ్యాలివైన ప్రశ్నేవేతాడు. ఇలాంటివస్తూ తప్పువస్తరు సుబ్బరామయ్య గార్లంటివారే అంటారు. దానికి పెళాపెళా నవ్వుల్పిన వనిలేదు. అందులో అంత అశ్వశ్యంలేదు. అందుకే నెమ్మదిగా నవ్వి-

'అయితే వంతులుగారూ! యిదికూడా తప్పేనా? దరఖాస్తుని పైకి తీస్తానీ వంద వర్ష ప్రణాళికలువేస్తే తప్పలేదుకానీ 'నేను రిటయిరవుకున్నాను... నాడబ్బు నాకిచ్చించండి మహానదో!' అని దరఖాస్తు పెట్టుకుంటే తప్పా? పైగా దానికి తెలు కూడానా?.. బాగుందివరన... అనలు మీకో విషయం చెప్పతాను వింటారా? అలాంటి వన్నర్నీ తప్పలే అయితే, పైగా యిలాంటివాటికి తెలుకూడా పోవాలిస్తే, చేతంలో వన్న అనరాఅంతా తెల్లలో వుండి

అలాంటి పైకళ్ళ గుట్టమిడికి వినిలేకాడు. దాంతో సుబ్బరామయ్యగారు 'అయ్యా... బా ప్రావిడెంటువంతు... 'అంటూ తరచరా వెచ్చబోయాడుకానీ అక్కర్లు సాంతం వివరుండా సుబ్బరామయ్యగార్ని తోనుకుని 'యిది ప్రావిడెంటువంతు సెక్రెటూరు' అంటూ యానుకు చక్కపోయాడు. అంతే కానీ ఆ ప్రావిడెంటువంతు సెక్రెటూరు దుందో చెప్పనేలేదు.

సుబ్బరామయ్యగారు ఉన్నంతయివకలికొద్దీ ఓ నలుగురు పూర్ణవదిగితే వలగుకు నాలుగువేవుల చూసించారు. 'ఎటువెళ్ళుంటా?' అని అలోదిస్తుంటే ఓ పెద్దమగడి సుబ్బరామయ్యగార్లగర్లకొద్దీ 'వీరికిసారో? వీంకావారి?' అన్నాడు.

'అయ్యా యిక్కడ ప్రావిడెంటువంతు, పుస్త సు పుచ్చుకోవాల్సిన వాళ్ళుకొడి తెల్లాలంది' అన్నాడు. అయిన పెళాపెళా నవ్వి -

'ఎక్కడికో వెళ్ళటం ఎందుకంది... అది పుచ్చుకోవచ్చినవట్ట, పుచ్చుకుంటున్నవట్ట మీ ఎదురుగానే వచ్చారు. ఇప్పుడు మీరేదో అడిగితే అర్థంబుపైయిని అవకలికి గిరాకేని అర్థంబుగా కాపీలి పోయారే - వాళ్ళు ప్రావిడెంటు వంతు పుచ్చుకునేవట్ట... ఆ పైకెళ్ళుకు గడ్డరో తున్నారే - వాళ్ళు పుస్త సు పుచ్చుకునే వాళ్ళ వీళ్ళ ఉద్యోగాల్నేస్తూనే రిటయిరయిన జీవితం గడుపుతూ ప్రావిడెంటు వంతు, పెస్త సు పుచ్చుకుంటూ వుంటారు. ఇహ రిటయిరయి ప్రావిడెంటు వంతు పుచ్చుకోబారి కొద్దినవట్టదగ్గర 'బోనను' పుచ్చుకుంటారు... అయ్యాయిదే 'బ్రెవర్ డెవిట్ స్పీము'.... తెల్లిందా... లేక పోతే ఒక్కొక్కరికే వీని యిన్ని నంవత్సరా లెండుకు వద్దండంటే...' అంటూ అగా డాయన... కాస్తేవయింతర్కాత అయినే మల్లి మొదలెట్టాడు:

అయితే - మీ రుకూడా వంతుకోనం వచ్చారన్నమాట... అ... అయితే మరి నలుగుర్ని చూశారా?' అన్నాడు.

'అహ... నేను రెండ్రోలాం క్రికేవే వచ్చానంది. ఈ రెండ్రోలాలా నలుగుర్ని చూశాను. ఇక్కడే మా పెద్దమ్మాయిం తోంది. మొన్ననే దాన్ని, దాని పిల్లల్ని చూశాను. నిన్న మా అరోఅమ్మాయిం తో వున్నాను; అదీ యీ పూల్లోనే వుంటోంది రెండి. అందర్నిచూసి యివ్వకలయాఅప్పీను కొద్దాను. అయింది బందికే వెళ్ళాలి' అన్నాడు సుబ్బరామయ్యగారు. అవతాలాయిన మల్లి నవ్వి మొదలెట్టాడు:

'అయ్యా! నలుగుర్ని చూడటం అంటే మీవట్లన్నూటం అనుకున్నారా?... ఈ అప్పీనుకొద్దీ మీ కాగితాన్ని ఎవరెవరు కావలావాస్తున్నారో, ఎవరెవరు తొక్కి పెట్టున్నారోచూసి, వాళ్ళన్నూని, తేలు లోంది నాలుగుటిని వన్నేయిండుకోకుండా మీవట్లన్నూస్తూ కూర్చున్నారా?... తలే వారే' అన్నాడు అయినకీ సుబ్బరా మయ్యగార్నిచూస్తే లాటిసింది. అందుకని - 'మేస్తరూ! యిట్లారండి. మీరానిక్షను కనుక్కనివెళ్ళినా యిట్లాఅయితే మీవన వ్వదు. దానికంతటి ఒకవట్టికీ, కొన్ని మామూళ్ళూ వున్నయే. నేనూ దానికానేవే వచ్చాను. నిన్న చెయ్యాలిందంతాచేశాను. తేలున్నీ లాళీతేనుకున్నాను. ఇవ్వక వంతుకోనం నేను, నాకంటే అత్రంగా నా తేలు చూస్తున్నాం. ఇంకో అర గంట లో పూర్తవుకుం దంటున్నాడు. అదీనుకుని నేనూ యా అయిందిబందికే వెళ్ళాలి... కానీ మీరుమాత్రం యింకో రెండ్రోలా బంధాల్పిరావచ్చు. అప్పుడు గానీ యా వస్తుకాఫె. ... అలా కూర్చుం దారండి. యావద్దెప్పుంగకి చెప్పతాను' అని వక్కావున్న బెండ్రొగికి తీసు తెల్లారు. పెట్టమగడి తాపీగా కూర్చుని చెప్పటం మొదలుపెట్టాడు:

—కొరవ 11 వ పేజీలో

సావిత్రి స్వీయభావాలు- సన్నపడడానికి తంటాలు పడుతున్నదట- తెరవొద్ద ముద్దులెందుకు అంటుంది- తారబలం చిత్రానికి అవసరమేనంటుంది!

“మన దేశీయ దిశ్యాలలో తెరమీద ముద్దులు అవసరం అని నేను భావిస్తాను. ముద్దు పెట్టుకోవలసిన సందర్భాలలో ఆ భావాన్ని వ్యక్తం చేస్తే, సూచన యిస్తే సరిపోతుంది. మన సంప్రదాయం చెడకుండా, నైతికంగా దిగజారకుండా, అవసరం గడుపుకోవచ్చు.

“తెరమీద ముద్దులు కోరే తారలున్నారు. కారావళంలో మైకి రావాలనుకునేవారు. ముద్దులు కోరుతారు. కాని గతంలో ముద్దు పెట్టుకోకుండానే ఆ ఆమ్మిపాటు వ్యక్తం చేయవచ్చు.

“రోజురోజుకీ సినిమా ల ప్రమాణం తగ్గిపోతున్నది. అది మనదేశంలోనే కాదు, విదేశాలలో సైతం ప్రమాణాలు తగ్గిపోతున్నాయి. కారణం మానవ జీవితం వేగాన్ని పుంజుకోవడమే. నిత్యం జరిగే ప్రగతి వరుగులో జీవితం దిక్కుపడిపోతున్నది. ప్రగతి సుడిగుండంలో జీవితం గింగిరాలు తిరుగుతున్నది. మానవత్వదేహాలు, భావాలూ కూడా ఆ స్థాయిలో చూపించాలి. ప్రజలకు అనుకూలంగా, పిలిం నిర్మాణంలో లక్షలు వ్యయంచేసే నిర్మాత, సినిమేక్షకుల రుచులను గమనిస్తాడు. యువకులకు ఎల్లప్పుడూ ‘పుడ్రేకం కలిగించే సంఘటనలు కావాలి. తొందర అవసరం. సినికళలో గల సునిశితాంశాలను

భాషగా అర్థం చేసుకొనడానికి ప్రయత్నించరు. ప్రజాభిరుచి ఇలా మన్నిస్తున్నాడు, సాంకేతికంగా గారడీలు చేసినవాడిగాక, మంచి కథావస్తువు, కథాత్మక విలువలు గల దిశ్యాలని ప్రేక్షకులు కోరడం జరుగుతుంది. ఆ యుగం వస్తుంది.

“ఎంతకాలమైనా కారావళం దిశ్యాలి అవసరం. భాషా పీఠ విజయానికి పెద్దతారల పేరులు పనికివస్తాయి. తమ

మా మద్రాసు సినిమాలేఖ

అభిమాన నటీనటులున్న దిశ్యాలని చూడడానికి ప్రేక్షకులు ముక్కువ వడతారు. దిశ్యం బాగాలేకపోయినా కారావళం పని చేస్తుంది. కొన్ని కథలు, కొన్ని పాత్రలకు పలానావారు సరిపోతారని ప్రేక్షకులు అంచనా వేస్తారు. నాయకపాత్రలకు యితరులు మైకి వచ్చేవరకు, శ్రీ నాగేశ్వరరావు, రామారావులు తెలుగు సినిమా పరిశ్రమలో అధికం పొందుతూనే వుంటారు.

“నేను సినిమారంగ ప్రవేశం చేసినాటికి శ్రీ రామారావు, శ్రీ నాగేశ్వరరావు కారావళంలో వెలుగుతున్నారు. కష్టపడి పని

చేయడం, శ్రమశీలత, మందితనం అనే వాటికి అరవడి పెట్టాడవారు. నేను వాటిని అనుసరించాను.

“విదేశీ తారలు చాలాకాలం వస్తుగా, నాటికా ఉంటారు, గజమే. వారు లావణ్యం నిలుపుకోడానికి ఆ కళా సాధనాలున్నాయి, అవకాశాలున్నాయి... ప్రత్యేకంగా స్విమ్మింగ్ పూల్స్, వ్యాయామ కాలలు, సౌందర్య కేంద్రాలు వారికి ఉన్నాయి. మన తారలు వస్తుగా వుండడానికి, నన్నవడడానికి అక్కరే మార్గం వున్నది; అది ఉపవాసం... ఎల్లకాలం ఉపవాసాలు చేస్తుండడం సాధ్యంకాదు.

“రెండేళ్ళుగా, అంటే మా అబ్బాయి వుట్టినప్పటినుండి, ఎక్కడగా సినిమాలలో నేను కనిపించడంలేదు. హాయిగా వుండి ప్రాణానికి. స్వంతంగా స్విమ్మింగ్ పూల్ కట్టించుకుంటున్నాను. నన్నవడడానికి, పూర్వపు లావణ్యం తిరిగి పొందడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాను. కేవలం కారావళానికి ఎగత్రాకిన సంకల్పవల్లనే తారలు లావణ్యం. ముప్పయి యేళ్ళు దాటిన అడవి, నలలై దాటిన మగాడు లావుకావడం సహజం. నన్నవడితే, ప్రేక్షకులు నన్ను అదరిస్తారు. ఎప్పటివలె అభిమానిస్తారు.”

★ ప్రశ్నోత్తరావళి ★

తె. అరుణ, గద్వాల తామగిరి ప్రసాద్ నెల్లూరు
ప్ర: సినిమా పాటలు రచించే కవులు, గాయని గాయకులు ఎప్పుడూ పాత వారేనా! కొత్త వారికి అవకాశం యివ్వరా?
జ: కొత్తవారు వస్తూనేవున్నారే! చేపాలు కావలసినవారు వడేపాట్లు, దీటువడక తప్పడంలేదు. ‘కాకామంకం’ నేర్చుకుని, శ్రద్ధగా ఉపాసిస్తే లక్ష్యం సిద్ధిస్తుంది.
ప్ర: కవిత్వానికి, సాహిత్యానికి, కాస్త్రానికి గల శేషాపిఠిటి?
జ: సినిమా పాటలలో కనిపించడమి కవిత్వం, వ్రాతలలో దొరకనిది సాహిత్యం, ప్రయత్నించి పొందలేనిది కాస్త్రం!

సుహాసిని సౌత్ ఆములూరు
ప్ర: సినిమా తారలు సినిమా రంగం నుండి పోతామంటూ వింకాలు వలుకుతూ, వ్రాతలలో వ్రాస్తారు. మళ్ళీ మూడవ నాటికల్లా ప్రవేశిస్తారు!
జ: దానినే ప్రసూతి వైరాగ్యం అంటారు. పురిటి గదిలో నోవ్వులు వడలేక, పాడుముగడు, వెరవనం సారం పిల్లలు అంటుంటారు చూడండి.

ప్రశ్నలు పంపవలసిన చిరునామా
★
Zamin Ryot - Cinema Correspondent,
12 B-Subba Reddy St.,
MADRAS-33.
దయచేసి ఆద్రాసు శాగ్గిపులో వ్రాయు ప్రార్థన
*ప్రశ్నలను నెల్లూరుకు పంపవలదు.

జ: మొదటి షాక్ నుండి యింకా లేరుకోర పోవడమే.
జి. కనకం వెంకటగిరి
ప్ర: సినిమాలందరూ మద్రాసులో వుండగా నాగేశ్వరరావు హైదరాబాదులో ఉండడానికి కారణం?
జ: మద్రాసుకు, హైదరాబాదుకు రెండు - కొరవ 10 వ పేజీలో

పేకేటి శివరాంను ప్రతిభావంతుడైన దర్శకుడుగా చాటిన, కనులు చెమ్మగిలజేసే విషాదాంత

ఉత్తమ కన్నడ చిత్రం “చక్రతీర్థ”

తెలుగువారు నగర జీవితంలోని ఒక అక్షాంశకరమైన విషయమేమంటే, సినిమాలవల్ల ఆనందాలవారు అన్నిభావాల (తెలుగు, తమిళం, కన్నడం, హిందీ, మళయాళం, బెంగాలీ...) కు చెందిన పుత్రమ దిశ్యాలను చూచేందుకు చక్కటి అవకాశం ఇక్కడ లభించడం. అలా నాకు తటస్థపడన, జీవితం విడుదలయిన కన్నడ చిత్రం ‘చక్రతీర్థ’.

ప్రసిద్ధ కన్నడ నవలా రచయిత శ్రీ కా. రా. సుబ్బారావు రచించిన నవలను మన తెలుగు హాస్యనటుడు పేకేటి శివరాం దర్శకత్వం వహించి, మహాత్తర విషాదాంత దిశ్యంగా రూపొందించడం మన మెంతైనా సంకసించవలసిన విషయం. శ్రీ సుబ్బారావుగారి కథలో హృదయాలను బాగా కదల్చేయగల నన్ను చేశాయి, పాత్రలూ, సౌందర్యం వున్నాయి. కథను మైమన విస్మయం, సామాన్యంగానే కనిపించిన లోతుగా చూడగలవారికి కథలోని విషాదం, దాని అంతర్యం బోధ పడకపోవు. ఆస్తిపాస్తులకు అసురాగలకు మధ్య చెలరేగిన సంఘర్షణ ఎటువంటి వంశాలకు దారికీస్తుందో, ఎందరో దరి ప్రాణాలను బలిగొంటుందో ఈ కథ చక్కగా ఒకదవలస్తుంది. కామగ్రోహ లోక భౌతిక మద మాత్సర్యములతో నిండివున్న ‘చక్రతీర్థ’ (నుడి గుండం) లాంటి మనవి, తన జీవితాన్ని, తనవారి జీవితాన్ని ఎంతెంత వైఖించవలసిగలదో

వివరిస్తుంది యీ కథ. తన అంతస్తుకు సరితూగలేని పేద వాడైన బంధువుల అబ్బాయిని వివాహంచేసుకున్నదన్న కోపంతో, కూతురితో తీవ్రమైన స్వర్గసు పెంచుకుని, తత్కారణంగా తన దర్శకత్వ ముతికి, అల్లరి మరణానికి, కూతురి అత్త హత్యకు కారణమైన వ్యక్తి జీవితం యీ కథ. అతనిలో తుట్టుపడిన, పరివర్తన అయితే వస్తుందిగాని అప్పటికే చేతులు చాలడం జరిగిపోతుంది. అతన్ని కూతురు

“రసిక్”

క్షమించలేని పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. తండ్రి క్షమించి, ఆమె తన కూతురిని తమ్ముడికిచ్చి వివాహంచేయగల్గితే, మరణ నమయంలో తర్కతీర్థనమాట తప్పవలసి వస్తుంది. మాట తప్పకూడదనుకుంటే, దిన్ననాటినుండి ఒండోయలను ప్రేమించు కుంటూ పెరిగిన తమ్ముడూ, కుమార్తె తన కళ్ళముందే అత్తహత్యకు పాల్పడే ప్రమాదం సంకవిస్తుంది. కనుకనే ఆమె, వారిద్దరినీకలిపి, కావేరినదిలోని ‘చక్రతీర్థ’ లోకి తానుగిరి తర్కతీర్థన మాటకు భంగం రాకుండా ప్రపంచంనుండి తప్పకుండుంది.

అనివార్యమైన విషాదాంతం గల యీ కథను, దర్శకుడు పేకేటి శాలినుండి తుదివరకూ ఉదాత్తంగా, గంభీరంగా, కనులు చెమ్మగిల్చిలా తెరపై ఆనువదిం

చారు. కథను సూటిగా, సున్నితంగా చెప్పడంవలన, కన్నడభాషలో పరిచయం లేని నాటివారికి కూడ ఎంతో సులువుగా బోధపడింది. ఈ దిశ్యంలోని ముఖ్యమైన పాత్రలు మరణించిన మూడు నన్ను వేశాలూ, పురుషులనుకూడ కంట తడి వెట్టించేలావున్నాయి. వెలితి శృంగారాలూ, హాస్యనన్ను వేశాలూ నామమాత్రంగానైనా లేకుండా పుదాత్తంగా యాశోక గాధను నడవడమేగాక, శ్రీ పేకేటి తన తాలి అనుభవంలోనే, ఎంతో సున్నితమూ, సునిశితమూ అయిన పరిశీలనాదృష్టిని ప్రదర్శించారు.

ఉదాహరణకు, ఒక నన్ను వేశంలో రాత్రి దాల ప్రాద్దుపోయినా లోజనానికింకా ఇంటికిరాని తర్కతీర్థుని అదురుచూస్తూ మగతగా నిదురబోతుంది. అప్పటికి పని ముగించుకుని వచ్చిన తర్కతీర్థుని నమ్మ దిగా తినుకుని లోపలికివచ్చి, కార్య కుంపై మెల్లగాతట్టి లేపుతాడు. ఆమె మొదటకాస్త పులికిపడి తేరుకొని కాధ, కోపం, తాలి మేళవించిన చూపులతో అతన్ని లోజనాని కావ్యంస్తుంది. ఈ నన్ను వేశ మొక్కటిదాలు పేకేటి ప్రతిభా వంతుడైన దర్శకుడని ఒప్పుకునేందుకు.

ఈ దిశ్యంలో నడిచిన ఆ గ్రామీణి కన్నడనటులు ముగ్గురూ దర్శకుని కెంతో సహకరించారు. తల్లికూతుళ్ళుగా ద్విపాత్రావనయం చేసిన అయింక ఉత్తమ - కొరవ 10 వ పేజీలో

60 యేండ్లకు వైగా జమ్మివారి లివర్ క్యూర్
బిల్డల యొక్క లివర్ మరియు స్ప్లీన్ వ్యాధులకు ప్రఖ్యాత ఔషధము.
జమ్మి వెంకటరమణయ్య & సన్స్, మద్రాస్-4.
గమనింపు:- పృథివీ 6-వ తారీఖున మా దాక్టరు గారు ఉదయం 9 నుండి 12 గంటలవరకు.
అజంతా హోటలు టుంగుకోడ్డు - నెల్లూరులో
ఏల్లలను పరీక్ష చేసి నలమో నిచ్చెవరు.
వాడండి-జమ్మివారి “మిల్క్ ఆఫ్ మెగ్నీషియా” తో సైన్ సుఖవితో చనానికీ.
“పూకో” కళ్యాణ దగ్గుకు,
“నూటిగోల్”-చీర్డానికి మంచి ఔషధం.

ఇల్లు అమ్మ బడును

నెల్లూరు ప్రో.ఇం.రా.వారివీధిలో
17/34 నెంబర్ గల మూడు అంతస్తుల
మిడ్లెయిల్లు అమ్మబడును వలయువారు
క్రింది అక్షరములతో సంప్రదించవచ్చును.

యం. ఉమామహేశ్వరరెడ్డి
18/270 గాంధీనగరు - తిరుపతి.

నెల్లూరు సబ్ కేర్టులో
E. P. No. 6 of 1967
O. S. No. 22 of 1964

- 1. దాకవరం గురువారం
- 2. " గురుస్వామి
- 3. " శ్రీవాసులు
- 4. " హరనాథం

యిందువల్ల యావస్యుడికి తెలువడమే
మనగా - యిందు క్రింద నమూదు వరిచిన
ప్రతివాడులు కాలానుక పెద్దాళ్లు దాఖలా
స్థిరాస్తులు యీ డిక్రీ కిటికి 30-10-67
తేదీన వరదయం 11 గంటలు నుండి కోర్టు
వారి యిరుట యాలము చేయబడునని
తెలువడమైనది.

— యాలవేయి అస్తులు పెద్దాళ్లు —

1. నెల్లూరు ఉప్పానంక పేటలో కొత్త
వార్డు నెం. 10 రు, కొత్త డోర్ నెం. 42
బరుగల యిండ్లు కాశీనలములకు హద్దులు:
[తూ] కంది కిష్టమ్మ యిల్లు, [ద] కోట్ల,
[వ] కోట్ల, [ఉ] కంది కృష్ణమ్మ వలన
దాకవరం గురునాథం వగయిరాలు కొను
గోలు చేసిన నలము, దొడ్డి, ప్రహారీ గోడ
యా హద్దులలోని 7½ అంకణములున్న
కట్టబడిగల మిడ్లెయిల్లున్న, 2½ అంకణ
ములు వెంగుకూరు పెంతుతో కప్పబడిన
వసారా వెనుక దొడ్డి 2 అంకణములున్న
యిందుకు అనుసంపన్న తలుపులు, ద్వారబంధ
నములు, కిటికీలు, అలమరలు, యింటి
అడుగుస్తలము పైకప్పు సామానులున్ను,
యా యింటికి సంబంధించిన 7½ అంకణ
ములున్న గల కాశీనలమున్ను, యింటికి
రాతి ప్రహారీ గోడలున్ను, యిందులోని
టొంతాతి బాదిన్ని సీక్ర కళాయిన్ని -

D. H. Value: రూ. 10,000-
అమీనా Value: రూ. 20,000-

2. దిటో గ్రామం అనకట్టకోట్లకు పడ
మర గల కొత్త డోర్ నెం. 170, 171,
172 నెంబర్ గల యిండ్లు కొట్టుకు హద్దులు:
[తూ] అనకట్టకోట్ల, [ద] యీ యిండ్లకు
దక్షిణపు గోడ, [వ] న్యయంపాకుల
శ్రీరామమూర్తిగారి యింటికి యీ యింటికి
మధ్యవుండు ప్రహారీ గోడ కొంతవరకు,
యింటిగోడ కొంతవరకు, [ఉ] యీ యిం
టికి వుండే కాశీనలముకు యీ యింటి
ప్రహారీ గోడ కొంతవరకు, సాలి పెంచలు
గోడ కొంతవరకు, యీ హద్దులలో వుండే
పుమారు 22 అంకణములు పెంతుకు యిల్లు,
యింటి అడుగుస్తలము, వాటి కట్టివుండే
మిడ్లెయిల్లు అడుగుస్తల, వసారా కొట్టు
అడుగుస్తలము, వడమర యిల్లు కొట్టుకు
హద్దువుండే యీ యింటికి గల కాశీనలము
అనగా యీ యింటికి సంబంధించిన కాశీ
నలము పుమారు 20 అంకణములున్ను,
సంతులో వుండే బాదిన్ని యీ యిండ్లకు
అనుసంపన్న తలుపులు, ద్వారబంధన
ములు, అలమరలు, కిటికీలు, అడుగు స్తల
మున్ను, పైకప్పు సామానులున్ను
చేయింపు -

D. H. Value: రూ. 15,000-
అమీనా Value: రూ. 40,000-

NB: యీ అస్తులలో నెల్లూరు మున్సి
పాలిటీ వారికి చెల్లించవలసిన మున్సిపల్
Taxes రూ 103-80, 22-29, 148-50
83-49 లుకు లోబడి యాలం చేయబడును.

—కె. కోదండరామయ్య,
వాది అడ్వోకేటు.

పంటల విప్లవం!

(4 వ పేజీ కొరవ)

గ్రహించాను. ఈ దేశపు రైతులకు తమ
పొలంలో ఏవేలకు, ఏవేలకు ఏరకం
ఎరువు ఎంతవారలో తెలుసు. దీని లాభ
నష్టాలను గురించి అక్కరాజ్యనమితి అధిక
వేత్తలకు తెలిసినంత మీరికెలును. మీరిలో
దాలమంది పెద్దచదవులు చదువుకొన్న
వారుకారు. మరి మీరివన్నీ ఎలా తెలుసు?
చూచిందే నిజం

ఇరవైనవవర్షాలనుండి ఈ దేశంలో
క్రమక్రమంగా రసాయనిక ఎరువులను
ప్రవేశపెడుతువచ్చారు. కాని 1962 లో
కోరమాండల్ వర్షలైకోరన్ వస్త సీడింగ్
కార్యక్రమం (ఎరువుల ఉపయోగ నిరూ
పణ కార్యక్రమం) ప్రాగంఠించేవరకు
రసాయనిక ఎరువుల పూర్తి ఉపయోగా
లను గురించి అధ్యరైతులకు నిండుగా
నమ్మకం కుదరలేదు. ఈ దేశంలో ఇటు
వంటి కార్యక్రమం ప్రారంభించిన మొట్ట
మొదటి ఎరువులకంపెనీ ఇదే. ఇప్పుడు
దాలమంది దీనిని అనుసరిస్తున్నారను
కోండి. కోరమాండల్ వస్త అధ్యరైతు
లకు ఇప్పటివరకూ దిగుమతిచేసిన అమ్మ
నియంపాస్కేటు ఎరువులు 2 లక్షల
టన్నులదాకా పంపిణీచేసింది.

సీడింగ్ కార్యక్రమం అంటే మేలరకం
వికరణలు తయారుచేసే కార్యక్రమమని
దాలమంది అనుకుంటుంటారు. కాదు,
ఇది విశాఖపట్టణంలో నిర్మాణం పూర్తి
కావస్తున్న బ్రహ్మాండమైన కోరమాండల్
ఎరువుల ప్యాక్టరీలో, వచ్చే నెల నుండి
తయారుకానున్న ఎరువుల పంపిణీ, అమ్మ
కాల తర్ఫీదు కార్యక్రమం. ఈ ఎరువు
లను సక్రమంగా వినియోగించుకొని
ఎక్కువ పంటలు, మేలరకం పంటలు
వండింది ఎక్కువ అదాయం తీసే వర్షకు
లను రైతులకు సేకర్చుట దీని ప్రధాన లక్ష్యం.
కాగా, విశాఖపట్టణం ప్యాక్టరీలో రోజుకు
1200 టన్నుల రెక్కన తయారుకానున్న
ఎరువులను రైల్వో, లాజిల్లో డిస్ట్రిబ్యూ
టర్ల (పంపిణీదర్ల) గిడ్డంగులకు, అక్కడనుండి రైతుల
పొలాలకు వీలైనంత తక్కువ వ్యవధిలో సాధ్యమైనంత
చోట రవాణాచేసి, పంపిణీ చేసే ఏర్పాట్లు
చేయటం మరొక లక్ష్యం. ఎరువుల ఉప
యోగాలను గురించి రైతులకు తెలియజెప్ప
డానికి నిరూపక ప్యయోగాలు ఉత్తమ
మాధ్యమని కోరమాండల్ వస్త భావిం
చింది. ఈ కంపెనీ వ్యవసాయ సలహా
దారు రాయప్పర్షీరాజ్ ఇదివరలో అధ్య
వ్యదేశ వ్యవసాయశాఖ రైల్వేరంగా పని
చేసి విరమించినవారు. అధ్య వ్యవసాయ
రంగంలో మీరికీ మంచి పేజీ వ్యతిష్టలు
వున్నాయి. రైతులకు న్యయంగా "చూసిందే
నిజం" అంటారీ యన. "ఎరువులు
చేయకుండా పంటలు పండించే పొలా
ల మధ్య వాక పొలంలో యీ ఎరువులు
వేసి, ఎక్కువగా పంటపండించటం చూచి
నవచ్చు రైతులకు మీరి లాభనష్టాలను
గురించి వేరీ చెప్పవలసరంలేదు. కంటిలో
చూచింది వారు నమ్ముతారు. ఒకప్పుడు
రైతులు చేతిలో నల్లారాళ్లు మిగిలితే వెండి
బంగారాలు కొంటుండేవారు. ఇప్పుడట్లా
కాదు. అడబ్బుపెట్టి ఎరువులు కొంటు
న్నారు. ఇలా ఎరువులు కొనటం దండగ
అనుకోన్నవారిని ఒక్కరినీ నేను చూడ
లేదు.

రైతులకు సగం ఖరీదుకే
ఎరువులిస్తాము!

కాలం అనువ్యయై రైతుకు అనుకూ
లంగా ఉండదు. గాడ్పులు, అరివృష్టి,
అనావృష్టి, తెగుళ్లు వంటి అతివారలన్నీ,
అందుకే రైతు సాధారణంగా కొంచెం

వనకాముండు అలోదిస్తుంటాడు. కొత్త ఎరు
వుల ముందరెట్లు తెలియకుండా దానిమీద
పెట్టుబడి పెట్టడానికి రైతు నందేహిస్తాడని
కోరమాండల్ సంస్థకు తెలుసు. అందుకే
కోరమాండల్ కంపెనీ రైతులవద్దకు వెళ్లి
ఇలా చెప్పింది. 'మీ పొలంలో కొంత
లాగానికి మా అమ్మోనియం పాస్ఫేట్
ఎరువు వేస్తాము. దాని అరీదులో సగం
మాత్రం ఇవ్వండి. మిగతా సగం మేము
తరిస్తాము. మామూలుగా వండే దాని
కంటే ఎక్కువ పంట రాలుతుందని హామీ
ఇస్తాము. అవంటంకా మీరేడించుకోండి'
'నేరీ' నన్నారు దాలమంది రైతులు.
వారికి మంచి వరితం దక్కింది. కోర
మాండల్ సంస్థ దాదాపు దాదాపు వెయ్యి
పొలాలలో ఇలా చేసింది. ఈ ప్రయోగం
చేసిన పొలాలలో వరిపంట 200%,
చేరుసెనగ పంట 150%, చెరుకు పంట
88%, జొన్నపంట 167%, మిర్చి 50%,
పసుపు 41%, చెత్తి 48%, రాగి పంట
47%, ఎక్కువ పంటాయి. ఇది చూచి
దాలమంది రైతులు వెంటనే గ్రహించారు.

ఎరువుల అవసరం
తీరిపోయేది కాదు

విశాఖపట్టణంలో నిర్మించిన కోరమం
డల్ ఎరువు ప్యాక్టరీ ఈ దేశంలో ఎరు
వుల ప్యాక్టరీలన్నింటిలో పెద్దది. ఏటా 2
లక్షల 60 వేల టన్నుల 28-28.0 మిశ్రమ
ఎరువులను ఇది తయారు చేయగలదు.
'అవును, నిజమే. అయినా ఈ దేశంలో
ఎరువుల అవసరం తీరిపోయేది కాదు.'
ఇటువంటి ఇంకా 15 ప్యాక్టరీలు పెట్టినా
అప్పటికీ దాలదు, అని కోరమాండల్
ఎరువుల ప్యాక్టరీ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్
వాన్ హిల్ అంటున్నారు.

విశాఖపట్టణం
ఎరువులలో 70% పరిపంటకే

కోరమాండల్ సంస్థ కోస్తా ఆంధ్ర
జిల్లాలలో జరిపిన పరిశీలననుబట్టి ఎరువు
లలో 70% పరిపంటకు, 10%,
చెరుకుపంటకు, 20% మిర్చి, పొగాకు
వంటి విదేశీ ప్రవ్యాధ్యనచేసే వాణిజ్య పంట
లకు, ఇతర అహార పంటలకు ఉపయోగ
పడినట్లు తెలిసింది. 'ఈ ఎరువులవల్ల ఆహారం
ఎక్కువగా పండుకుండనేది తప్పం.
ఎవరికైనా అనుమానం వుంటే మా ఎరువు
లలో ఎంతలాగం అహార పంటలకు
పోతున్నదో, మరొకలాగం విదేశీ ప్రవ్యా
ధ్యన చేసే వాణిజ్య పంటలకు పోతున్నదో,
ఇందువల్ల ఎంత హెచ్చు వగుతున్నదో
చూచి దేశంలో పొలం అంతటికీ ఈ
రెక్కనుపండితే ఎంతవుతుందో చూడండి.
దేశంలో అహారం కొరత ఎదురున్నదా
అని మీకు అనిపిస్తుంది.' అని కోరమాం
డల్ వస్త ప్రతింది మరొకరు అన్నారు.

అనుభవజ్ఞుడైన ఒక వ్యవసాయ శాస్త్ర
వేత్త ఈమాటతో వికీకవిస్తున్నారు. తనకు
తెలిసిన రైతుల వైఖరిని గురించి చెబుతూ
అయన ఇలా అన్నారు. 'ఇది వ్యవసాయ
విప్లవ యుగం... పంటల విప్లవ యుగం
కొంతియకమైన, వలచడమైన వుష్కల
విప్లవం. ఎవరికీ నష్టం ఉండదని, అందరికీ
లాభించే విప్లవం. మన రైతులలో ఎవరికో
నైనా దేశంలో అహార కొరతను గురించి
మాట్లాడండి. 'మాట దాలినంత ఎరువు
లివ్వండి, మీకు కావలసినంత అహారం
పండిస్తాం' అని వారు వెంటనే అంటారు.'
ఇలా రైతులకు ఎరువుల ఉపయోగాలను
గురించి తెలియజెప్పటం జరిగిన తరువాత
ఈ సీడింగ్ కార్యక్రమం రెండవ కర్తవ్యం
అందరదేశముంతటా గల 2 వేల మంది
పంపిణీదర్లను విశాఖపట్టణం ప్యాక్టరీలో
ఉత్పత్తిచేయ్యి ఎరువులను, ఈ కంపెనీ

ప్రధాన విజయాలకు ప్యాకెంపెనీ వారి
ద్వారా వుచ్చుకొని వీలైనంత తక్కువ
వ్యవధిలో రైతులకు అందజేసేలాగా నిర్ణయ
పరచటం ఆ విధంగా పొలాలకు ఎరు
వులువేసే తరువాతికి ముందుగానే ఎరు
వులు రైతుచేతికి అందేలా చేయటం.

ఫలించిన కార్యక్రమం

సీడింగ్ కార్యక్రమం దాని లక్ష్యాన్ని
సాధించింది. రైతులకు తెలియజెప్పటం
జరిగింది. వరకు ఉపయోగం నిరూపణ
అయింది. దాలామంది కావాలంటున్నార.
పంపిణీదర్లు ఏర్పాటు జరిగింది. ప్యాక్టరీ
నిర్మాణం జరుగుతుండగా అభ్యాసాలు,
వరీక్షలు జరిగాయి. ఇప్పుడు రాష్ట్రమం
తటాగల ఈ పంపిణీవ్యవస్థ రోజుకు 800
టన్నులవరకు ఎరువులను, ప్యాక్టరీ వని
ప్రారంభించిన మొదటిరోజునుండి పంపిణీ
చేయడానికి సిద్ధంగావుంది. విశాఖపట్టణం
ప్యాక్టరీ నవంబరునుండి విప్లవాత్మకమైన
కోరమాండల్ కొత్తరకం 28 - 28 - 0
అమ్మోనియం పాస్ఫేటు ఎరువులను
ఉత్పత్తి చేస్తుంది. ఈ దేశంలో తయారయ్యే
రసాయనిక ఎరువులలో ఇది
పంటలకు అతి శ్రేష్టమైనది.

ప్రశ్నోత్తరావళి

(9 వ పేజీ కొరవ)

గంటల ప్రయాణమేగా, పోస్టుకుండనే
ఉన్నాయి.

ఎస్. రామచంద్రయ్య, కావలి

ప్ర: నేను నిగమా కారలను ప్రేమించాలని
ఉంది.

జ: ఇప్పుడు చేస్తున్నవని అదేగా... శక
కోటి... సా మె త జ్ఞావకంవస్తోంది.

డి. సూర్యకుమారి, కావలి.

ప్ర: రెండు గులాబీలమధ్య అంటుగావుండా
లనుకొన్నప్పుడు దానిని 'కల' యనే
కత్తితో నరికే దానికి శిక్ష ఏమిటి?

జ: అది 'కల' కనక బాకలేదు 'నిజం'
అయితేగదా నిరాకరిగింది. రెండు
గులాబీలు ఒంటగా వున్నా, మోజువర్ణ
వారు ఒక్క గులాబీనే కోరి అస్సాదిస్తే
రెండవదానిపై మోజుతీరిపోదాకుమారీ?

ఎ. జయమణి, యల్లాయపాళెం

ప్ర: అన్నయ్యా! చంద్రమోహన్ కు వివా
హం అయిందా?

జ: పాపం! అతన్ని నటుడుగా నిలబడ
నియింది, అంత తొందరపడకారేం.

ఎ. దశరథ, మల్లూరు.

ప్ర: పిల్ల సెన్నార్ టోర్టు వారి ముఖ్య
కర్తవ్యం ఏమిటి?

జ: నిర్మాతలు, దర్శకులు నాగాశ్రమపడి
తీసిన సెక్యూయెన్సు తాముమాత్రం
ఒకటికి నాలుగుసార్లు చూచి, తృప్తిగా
కత్తింది, మీకు అందకుండాచేయడం.

ఎ. రాధాకృష్ణమూర్తి కనిగిరి

ప్ర: శ్రీ జగ్గయ్య నిరమా రంగంనుండి
విరమిస్తారా?

జ: ఎందుకు విరమించాలి?

ఇ. టి. రామారావు కావలి

ప్ర: ఎన్. ఎ. టి. వారి శ్రీకృష్ణ పాండ
వీయం, ఉమ్మడి కుటుంబం ప్రకటనలు
దినపత్రికల్లోతప్ప ఇతర వార, మాస
పత్రికల్లో కన్యించని కారణం
ఏమిటి?

జ: వార, మాసపత్రికలపై రామారావు
గారికి గల ప్రేమభిమానాలకు అది
నిదర్శనం.

ఎన్. చంద్రమతి తంబళ్లగుంట

ప్ర: నాకహీరోయన్ గానటించాలనివుంది,
దానికి నన్నేం చేయమంటారు?

జ: వదిలింది నిర్మాతలను చూడడం,
వారికి మీరు నచ్చితే, నటించకుండా
నైనా, నటికావచ్చు.

గోపాలనాయుడు బ్రాహ్మణపల్లి
ప్ర: కాళ్ళపై ఒక్కొక్కచోక్క మాత్రమే
వ్రాసి వంచమన్నాడు?

జ: ఎన్ని ప్రశ్నలవ్యాసినా ఒక్కదానికే
నమాదానం యవ్వం పాళ్ళం. కాళ్ళ
పైన అనడంవల్ల, కవర్లు, రిపిస్టర్లకు
దబ్బు వృధాచేసుకోకుండురుగాక అని.

చక్ర తీర్

(9 వ పేజీ కొరవ)

ప్రాయికి చెందిన నటనను ప్రదర్శించింది.
ముఖ్యంగా తల్లిపాత్రలో అమె నటన
నుద్దితనేకా వంటి అగ్రశ్రేణి నటీమణుల
శ్రేమాత్రం, తీసిపోనిదిగావుంది. ప్రేగా
అమెకు, అ 'మేకప్' కూడ ఎంతోహాండా
తనాన్నిచ్చింది. కల్పోటక హృదయుడైన
తండ్రిగా, తర్తగా ఉదయకుమార్ నటన
గంభీరంగా వున్నది. అతి మా నిష్టాన
అల్లరిగా, అనురాగహృదయుడైన తర్తగా
రాజ్ కుమార్ నటనకూడ ఉన్నతంగా
వున్నది. రామాగహణం, నేచర్య నంగీ
తం సంకృతికరంగా వున్నాయి. ఒకటి
రెండు పాటలు వివసాంపుగా వున్నాయి.

నవలారచయిత శ్రీ సుబ్బారావు
న్యయంగా ద్రిత్యాన్నిచూచి తనకెంతోవృత్తి
కరంగా వున్నదన్నారు. అంతకన్నా
నటులు, దర్శకుడు కోరడగినదేముం
టుంది?

ముగించేముందు, ఒకటి రెండు విష
యాలు. చక్కటి తెలుగునవలలా మవకూ
వున్నాయిగదా - (చవకబారు కకలనుతీసి
జనాన్ని చంపకపోతే) దర్శకు నిర్మాతలు
వాటిసాధారంగా తీసుకుని దిక్షతో
ద్రితాలెండుకు తీసుకాదు? 'ఏకవీర'
'ఓకానేత్రాలు' ద్రితాలుగా నిర్మిస్తామన్న
పెద్దలెక్కడున్నారో? మరొకటి, మన
నెల్లూరు టియీకు యజమానులుకూడ
నెలకొకటో రెండో ఉత్తమ ద్రితాలుగా
పేరొందిన అన్యరాషాద్రితాలనుమార్చింగు
షోలుగానైనా ప్రదర్శిస్తే పూరికి వువకా
రంగా వుంటుంది. ఏమిటో, మనం 'నేష
నల్ ఇన్స్టిట్యూట్' అంటూ బల్లలు గుడ్డం
అయితే నేర్చుకున్నాముగాని, ఇలాంటి
దిన్నవిషయాల్లోనయినా దాన్ని అదర
ణలోకి తీసుకవచ్చే ప్రయత్నం తలపెట్టా
మరి!

సంభాగం

వర్ష విచారణ

నవంబరు 2 తేదీలోగా, వర్షయోగావ
యోగము నమానముగా యున్నది. కాన
వర్షించని ప్రతిబంధకం కలిగినను వర్షం
కురవవలసిన కొన్ని ముఖ్య సుయోగములు
కలవు.

స్వాతి కారై

అక్టోబరు 24 తేదీ తేదీ గం 7-44 లకు
స్వాతికారై ప్రవేశము.

ముహూర్తములు

అక్టోబరు 22, 23, 25 తేదీలు ముహూ
ర్త దినములు.

అక్టోబరు తిథులు

- 21 శని తదియ రా. 7-35 గం వ.
- 22 ఆది చదితి రా. 9-11 గం వ.
- 23 సోమ పంచమి రా. 10-27 గం వ.
- 24 మంగళ వష్టి రా. 11-21 గం వ.
- 25 బుధ నవమి రా. 11-48 గం వ.
- 26 గురు అష్టమి రా. 11-44 గం వ.
- 27 శుక్ర నవమి రా. 1-11 గం వ.

—నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి.

వి.సి. సంతాపసభలు

(5 వ పేజీ కొరవ)

పూడి సుదర్శనంగారు వి.సి.సి గూర్చి వచ్చిన వార్తలు చదివారు.

పాదిరిసందాయశివారుకూడా సర్కార్ లాఠిచూడ గారి అధ్యక్షతన సమావేశమై వి.సి. మృతివల్ల వ్యంగనంతా పొంది తెలియజేస్తూ తీర్మానం చేశారు.

సంస్థలు - సభలు

మద్రాసు నరరవరైల్వే డిప్యూటీ సుబ్ కలెక్టర్ నవనీలకాశి కేశవ్ వారు కూడా తమ క్యాంపెన్ హాలులో వి.సి. సంతాప సభ జరిపారు. డి. వెంకటేశ్వర్ అధ్యక్షత వహించారు.

కార్యకర్తల తిమ్మరాజు రామబండ్రా రావు మాట్లాడుతూ వి.సి. కఠింబు మాదిరిగా ఆంధ్ర రాజధానిలో మహా శక్తినివ్వడంగా శ్రీ వి.సి. రాజీందా దని కల్పించారు.

ఆంధ్రమహానర కార్యకర్తల శ్రీ రామానుజరావునాయుడుగారు మాట్లాడుతూ పెన్నానదినుండి మద్రాసుకు మంచి నీటినివ్వడమే వధకానికి వి.సి. ఎంతో సుముఖంగా ఉండవలసి, వారి బాధా ర్యాన్ని కొనసాగించాలి. ఎన్.ఎల్. నర సింహంకూడా మాట్లాడారు. వి.సి. కుటుం బానికి తమ గౌరవ సానుభూతిని తెల్పుతూ వాక తీర్మానంకూడా గావించారు.

ప్రభుత్వ ఆయుర్వేద కళాశాల (హైదరా బాద్) ప్రెసిడెంట్, అధ్యాపక - విద్యార్థి బృందం సమావేశమై వి.సి. మృతికి సంతాపం వెల్లడిస్తూ, ప్రత్యేకించి రాష్ట్రానికి వారు చేసిన సేవలు చరిత్రాత్మకమైన పని కీర్తిస్తూ వారి కుటుంబానికి సాను కాపం ప్రకటించి తీర్మానించారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రైస్తవ, హరిజన, గిరి జన వెనుకబడిన కులాల ప్రాథమిక పాఠశాల సంఘం వారుకూడా శాసనమండలి సభ్యులు శ్రీ అప్పారావు తో సేవ అధ్యక్షతన విజయవాడలో సమావేశమై వి.సి. మృతి వల్ల సంతాపం ప్రకటించారు.

నెల్లూరువల్లభ జనసంఘం, కావలి జన సంఘపార్టీవారు వి.సి. మృతికి సంతాపం ప్రకటించి తీర్మానాలు గావించారు.

డి.ఆర్. హైస్కూలు హెడ్ మాస్టర్ శ్రీ కె. రామలింగారెడ్డి తన వక్షంగాను, స్కూలువక్షంగాను వి.సి. కర్మశ్రమల దినమున కాప్రాంతం నమర్చిస్తూ, వారి ఆత్మకృత్యానికి ప్రార్థనలు సాను భూతిని తెలియజేశారు. ఈ సందర్భంగా శ్రీ వి.సి. చేత లాంఛనసాయంగా ప్రారంభింపవలసి గావించుకొనేటట్లు పూర్తిచేయబడిన డి.ఆర్. హైస్కూలు ప్రాంగణంలోనే వారి బౌతికకాయం వుంది అంతిమయాత్ర జరిపినందుకు కృతజ్ఞతలు వెల్లడించారు.

నెల్లూరు నవరాలిడిలోని ఆత్మవరపు మోహనమ్మ ఆఫీస్ ప్రయిమరీస్కూలులో గండాల బుద్ధిరెడ్డి అధ్యక్షతన పాల్గొన్న వారు, అధ్యాపకబృందం, విద్యార్థులు సమావేశమై వి.సి. మరణానికి సాను భూతి తెలియజేశారు.

మాట్లాడుతున్న పుర ప్రముఖులు గత 24 తేదీ డి.వ. హైస్కూలులో వి.సి. సంతాపసభ యేర్పాటుచేశారు. సమితి అధ్యక్షులు వై. రామకృష్ణారెడ్డి అధ్యక్షత వహించగా యాగంబి రామ లింగం, ఎం. మునుస్వామి, డి. భవ ఠ్తారైలా ప్రభుత్వ వి.సి. డివిజన్ గుణాలనుగూర్చి ప్రసంగించారు.

బుద్ధి సమితి ప్రాథమిక పాఠశాల సంఘంవారు కె. మలమప్రోత్తం అధ్యక్షతన సమావేశమై; ఆంధ్రమహానర సమితి బీదర్లు యూనియన్ కార్యవర్గం

వారు సమావేశమై వి.సి. మరణవల్ల సంతాప తీర్మానాలు గావించారు.

అల్లూరు రామకృష్ణపూయ్యర్ సెకం డరీస్కూలు ఆవరణలో శ్రీ లక్ష్మీ ప్రాథ మిక పాఠశాల అధ్యక్షతన సంతాపసభ జరి గింది. శాసనసభ్యులు ఆస్పదాత మారవ రావు, డి.మ.వ.ర.పు. సుబ్బారాయలు నాయుడు, కె. రాజగోపాలనాయుడు, దేవదాసం, బాలకృష్ణారెడ్డిగారూ వి.సి. గారి గుణగణాలను కీర్తించారు.

ప్రవాసోపాధ్యాయులు ఎం. నరసింహా చారి మాట్లాడుతూ యీ వి.సి. సంతాప సభకు వి. చంద్రశేఖరరెడ్డి, సి. సుబ్బ రామరెడ్డి, కె. ఆదినారాయణరెడ్డి, ఓ.శిరి నరసారెడ్డి, వై. బలరామరెడ్డిగారలో వివిధ వర్గాలవారువచ్చి పాల్గొనడం విశేష మన్నారు. డాక్టరు ఎ.వి. రమణారెడ్డిగారి వందన సమర్పణతో సభ ముగిసింది.

కథకాదు

(8 వ పేజీ కొరవ)

'ఈ ఆపీసుంది చూశారా... యిదో వచ్చిపోయింది... కాగితం ఎక్కడుందో కనిపెట్టాలంటే ఓ నాలుగైతక్కడ పెట్టాలి. దాన్ని పైకితీయింది బాబాదులిందింటాంటే యింకా కొన్నిరోజులపాటు బేబులో ఇంకో వదులుకుని పాటువదలి. మన వని కావాలంటే యిట్లా బోల్లు 'మనీ' దగ్గ రుండుకోవాలి.... యిలా ఎవరినీ వదిలే వాళ్లనడిగి, అక్కడికి ఓ నమస్కారం పారేస్తే వస్తయ్యే రోజులుకావొంది. దానికంటా ఓ వద్దకుంది. బాగ్రతగా వినండి.

'అన్నట్లు... యీ ఆపీసులో శేంజీ నెక్కడుందో తెలుసుకున్నారా?' అన్నాడు. సుబ్బరామయ్య గారు 'తెలివ' న్నాడు. అయిన బోల్లు ఆశ్చర్యపడి, కొంచెం విచారింపాడు.

'అయ్యో... యిట్లా గయితే ఏం జరుగు తారండీ... అయినా యింకా రిటయి రయ్యక బతికేదే ఏదైంది... యింతకాలం ఎలా బతికారన్నదే నా కాశ్చర్యంగా వుంది... ఏ ఆపీసులో అన్నా వసుండి వెళ్లేప్పుడు ముందుగా దూడల్నింది 'శేంజీ నెక్కడుందా?' అని. అది చూసినతర్వాత మీక్కావల్సిన సెక్సును వెతుక్కుని, అక్కడ మీవని చేసేవాళ్లవల్లకుని వాళ్లీ శేంజీనుకి లాక్కెళ్లాలి. వాడు మీవెంట వచ్చేస్తాడను కోండి. కానీ మీరే వాళ్లీ లాక్కెడుకు న్నట్లు వదిలివాలి. ఒక్కొక్కప్పుడు అలా లాక్కెడుంటే ఎంతో అయిష్టంగా ఆపీ సులో ప్రాణంకంటే నెమ్మతిగా నడుస్తాడు.

అలాంటప్పుడు వెనక్కెళ్లి రెండుచేతుల్లో తోసుకుంటాపోవాలి. అలాపోస్తానీ పెద్ద అననరంగానీ, దాంట్లో పెద్ద కష్టంగానీ లేదు. కానీ యిలా రానుకుంటూ, లాగు కుంటూ పోవకుంటే వాడితో మీకు స్నేహం కలిసేస్తుంది. యింతవరకూ 'ఏచండి' అన్నవాళ్లుకాస్తా వాళ్లీ శేంజీకా లోకి లాక్కెళ్లి కుర్చీలో కూర్చోపెట్టి 'ఏం గురూ!... ఏంకావాలో అర్థంపెయ్య' అం బారు దాంతో వాడు శేంజీనోవున్న అన్ని వె రైటీలు అర్థంపెయ్యం మొదలెట్టాడు. మీరివన్నీదూనికం గారు వడ కూడదు. వాడితోపాటు మీరూతివాలి. మీరు తినక పోయినా వాడు తింటాడనుకోండి. ఇవన్నీ తింటూడగా మీ కాగితం కథంతా చెప్పి య్యాలి. వాడిదంతా తీరిగ్గా వినేదివచ్చే. వాడు తింటూ అంటాంటాడు. మధ్య మధ్యలో మీకెట్లా అ కాగితాన్ని పైకి తియ్యటంలో వచ్చే వాడల్లంగతి చెప్పతూ వుంటాడు. సామాన్యంగా కొత్త బట్టమీకి అర్థంపెయ్యవద్దా యిలాంటి వాడల్లంగతి చెప్పతాడు; 'అందుకే యింత నీడగ్గరిం

టున్నాను, తెల్పిందా?' అంటాడు.... యిలా శేంజీనంతా తిన్నతర్వాత, మీరెప్పుం దంతా దిన్నతర్వాత బయటకొచ్చేసి- ఇంకా లాక్కెరావక్కలేము; వాడేవస్తాడు- తిప్పి పొవులో ఓ కిక్కికొని, కిక్కి వాడిపోతోరుట్టి కొన్ని రోజులు వాడివేలకోకట్టి 'ప్రస్తుతాని కిందిచుగురూ!' అనాలి. తర్వాత పోట్లు తెక్క పెట్టుకోవాలికి వాడికవకాళం ఇస్తాని గ్గాను 'నీగరెట్లు తెస్తాను' అని వెనక్కెళ్లి కిక్కికొట్టి నీగరెట్లుకొంటూ వెనక్కె చూడండి. వాడవి తెక్క పెట్టుకుంటూ మెహం చూడుతుంటే నీగరెట్లుతెచ్చి అది వాడి నోట్లోవుంది అది వెలిగింది యింకా కొంత వాడికి తగరయ్యాలి. ప ర్వా లే దన్నట్లు మెహంపెడితే మీరింకేమి యివ్వ నక్కలేదు. కానీ తెక్క పెట్టుకుంటూ వరచా లేదన్నట్లు మెహంపెట్టేవా, మీరెళ్లి నీగరే డిచ్చేప్పుడు- 'ఏం గురూ! దిన్న చూ వు చూశావ్' అంటాడు. అది అవగాదలవాటు. మీ రవ్వకతగాడి బుజంమీదవేయ్యేసి, ఓ నవ్వు నవ్వేసి (యింత డబ్బు అర్చుపెట్టినా మీ మొహంలో యింకానవ్వుందా). 'నువ్వుం దాని, త వ్వు దు' అని దాన్ని మెహం మీదుండుకోవాలి. అది చాలామొత్తం)- 'దిన్న చూపేదీతే... పెద్ద చూ పే చూ స్తాను... నువ్వు దాన్నంగతిచూడు' అనాలి....

'తర్వాత వాడితోపాటు ఆపీసులోకెళ్లి మీ కా గి తాన్ని పైకితీయింది, అదెట్లా వుందోచూసి 'వచ్చాలేదు... నేనొచ్చాను; నీకేం తయారేద'ని దానికి రైల్వోచెప్పి, 'నీనంగతి మళ్ళీ చూస్తానని' వాడికి మళ్ళీ చెప్పి యింటికిళ్ళి మర్రోజావాలి..... యిది విషయం... శేంజీనుకంక ప్రభావంవుంది. అందుకే ప్రతి ఆపీసుకీ ఓ శేంజీనుండితిరాలని నిబంధన కూడా వుంది... మీరింతా చెప్పుకుంటూ ఎక్కడెక్కడోతిరిగి యివ్వడొచ్చి వస్తూ జేసు కుంటారెప్పొంది... అయినా యిదేం కొత్త కనకనా? దేవుడిచ్చినట్లే ముందువైవేద్యం, తర్వాత దక్షిణ, తాంబూలం; అ తర్వాతనే కోరికలు.... యిడికమం. ఇదేం అక్కమం కాదు. తెల్పిందా... నిన్నంతా నేచేసిన పనియిది. యివ్వాళ వండు వుమ్మకుపోదా మనొచ్చాను. ఇంతచేసినా కావాలా, వండో నని యింకా భయంగానేవుంది. అలాంటిది మీరిట్లావచ్చి అట్లా వుమ్మకుపోదావను కున్నారా?... భలేవారే' అని అగాడు పెద్దమనిషి. సుబ్బరామయ్యగారు నోరు తెరుచుకు చూస్తున్నాడు....

'అయితే యింత తతంగంవుందా?' అన్నాడు దివరికి... 'అయితే చాలా డబ్బు కావాలన్నమాట' అన్నాడు మళ్ళీ. 'అహ... బోల్లు డబ్బు కావాలి. నాకు రావాలింది రెండువేల అయిదొండలు. అందులో ఆ పై అయిదు అర్చయినయ్య' అన్నాడు పెద్దమనిషి. 'అబ్బ' అన్నాడు సుబ్బరామయ్యగారు అదిరివడి.... ఓ అయిదు డివిషియల్ యింకా ఎవ్వరూ మాట్లాళ్లేదు.... దివరికి వర్తతి చెప్పిన పెద్దమనిషి-

'ఊ... కదలండి... మీ వ్యవహారం నడిపించండి' అన్నాడు.

'లాభంలేదండీ... జేబు లో న రి గ్గా డిక్కెట్టుడబ్బులే మిగిలివయ్య. యీ పండు డబ్బురీతుకునింకా యింటికేవైనా కొను క్కుపోదాం అనుకుంటున్నాను.... ఇవేదీ యి వ్వు దు కుడిరేవల్లాలేదు.... పోనీ డబ్బోచ్చాస్తే ప్రాంతంకే వావ్యకుంటా' అన్నాడు సుబ్బరామయ్యగారు.

'అదేం లాభంలేదు' అన్నాడు పెద్ద మనిషి.

'అయితే ఇంటికిళ్ళి ఎక్కడన్నా అప్పు దొరికితే ప్రైవేట్లోవస్తాను' అంటూ మెల్లగా మెట్టు దిగాడు సుబ్బరామయ్యగారు.

[అంతకంత: దిన్నవయసులోనే మమ్మల్లుండల్ని వదలి చుక్కల్లో వెలుగుతున్న మా అక్కయ్య పొవ- మోదినానిబాంకు]

జమీనారైతు

నందకృరం చందా రు. 12-00
6 మానములబ రు. 7-00
అంతకు తక్కువకాలమునకు చెవవందరు.

In the Court of the District Munsif, PRODDATUR
O. S. No. 183 of 1966
The Secretary and Special Officer, Proddatur Municipality
—Plaintiff.
4. Shaik Khatum Bi
—Defendant.
The plaintiff has filed the suit against the above defen dent for realisation of Rs. 465-40 np. the amount beeing the tax due on door No. 17/130A and 17/133. The suit stands posted to 25-10-67 The defendant can appear in Court on 25-10-67 at 11 a. m. Otherwise the suit will be decreed exparte against him.
—Y. V. SUBBA REDDY, Plaintiff Advocate.

In the Court of the District Munisiff at WANAPARTHY
O. P. No. 3 of 1967

1. T. Sudarshan Reddy S/o T. Damodher Reddy, age 24 years, Business R/o Wanaparthly. 2. T. Rameshwaramma w/o T. Damodora Reddy. age 40 years, House hold work R/o Wanaparthly. 3. T. Gangadhr Reddy S/o T. Damodara Reddy, age 20 years, Student R/o Wanaparthly. 4. T. Jayaram Reddy S/o T. Damodar Reddy 16 years, student, minor, under the guardianship of his mether Petitioner No. 2 R/o Wanaparthly. 5. T. Ravindher Reddy S/o T. Damodar Reddy, 10 years, Student, minor, under the guardianship of his mother Petitioner No. 2 R/o Wanaparthly 6. Saradadevi D/o T. Damodara Reddy. age 12 years. Student, minor, under the guardianship of her mother petitioner No. 2 R/o Wanaparthly,
—Petitioners.
The Assistant Engineer,
P. W. D. I. B.,
Wanaparthly, Mahabobnagar Dist. A. P. —Respondent.

Gause title:- Application to grant succession Certificate under Sec. 372 of the Indian Succession Act to get the pay ment of Rs. 3295/- due to the deceased T. Damodher Reddy from the Asst. Engineer, P. W. D. I. B. Wanaparthly, To.

All Concerned.
Whereas the Petitioners have filed a petition for grant of suc cession Certificate Under Sec. 372 of the Indian Succession Act regarding the payment of Death claim of Rs. 3295/- due to the deceased Sri T. Damodar Reddy from the Assistant Engi neer, P.W. D. I. B., Wanapar thy, Mahabobnagar Dist. A.P.

If any person has objection he has to apper in the Court on or before 28th Octobe, 1967 at 11-00 a. m. Otherwise the petition will be decided on its merits.
(By order of the Hon'ble Court)
—M. JAGANNATH REDDY Petitioner's Advocate.

దిసావధికి దివ్యమైనరకాలు

ఎన్నో తెప్పించాము.
త్వరపడండి.
మాడరక సోర్సు
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు
G. P. C.
"అప్రమే" బల్బులు, లైట్లు, టి. టి. సి. రే డి యో లు, ట్రాన్సిస్టర్లు, మోటార్లు, యెక్స్టెండ్ బ్యాటరీలు వగైరాలకు
నెల్లూరుజిల్లాకు ఆఫీస్ రైట్లపేజింట్లు:
రావు అండ్ గుప్తా
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.
ఫోన్ : 421.
జిల్లాఅంతటా సబ్ డిలర్యు కావలెను.

కాకినాడ పిగినిపల్లె

డిస్ట్రిక్టు మున్సిపల్ కోర్టులో
S. C. No. 767 of 1966.
E. P. No 163 of 1967.

కోట వెంకటసుబ్బయ్య - డిక్లెయర్లరు. అనపాల రామయ్యమ్మ - రి. రెజ్టర్. దిగువ పెద్దమ్మలు దాఖలా రి. రెజ్టర్ కావాలకు పిర్రాస్తిని డిక్లెయర్లరు వగైరాలకు 2-11-1967 తేదిన పై కోర్టువారి చే వగలు 10 గంటలు లగాయకు ఇస్తినారు పరకులుకు లోబర్చి వేలము వేయబడును. వలయువారు పాడుకోవలయును. వివర ములు వాది అధ్యక్షిగారి ఆపీసులో తెలుసుకోవచ్చును.

పెద్దమ్మలు:-
శూర్పు గోదావరికిల్లా, కాకినాడ తా. కాకినాడ నలు డి. లో చేరిన కాకినాడ సూర్యారావుపేట శివారు రామకృష్ణారావు పేట సాదికివారిపిరిలోని మునిసిపల్ ఆఫీసుపేటను. 3254 రు, డోర్ నెం. 10/385 రు గల తాటియావలయిల్లు, గవేళన ప్రకముకు హద్దులు - కొల్లం:- [కూ] గ 15-2-0 (మీ 15-0) కొం తాల రాజమ్మ తా. యిల్లు [వ] గ. 6-2-0 (మీ. 6-0) కాలవరెడ్డి నర్సయ్యమ్మయిల్లు [వ] గ. 16-2-0 (మీ. 15-0) సేరపు కిల్లమ్మ తా. గది [వ] గ. 6-2-0 (మీ. 6-0) ము. సినల్ కోర్టు. వదలు హద్దులమధ్యనైన కాళీగవేళన ప్రకము. అందరి తాటియావలయిల్లు, తలుపులు, ద్వారలవరములు, పైకప్పు, కిటికీలు, అలమారులు మావల్ల యాకిమెంటు హక్కులు వగైరాలనచా. డి. హా. కిమ్మకు రూ. 1000/- లు అయితే అప్పై తనలా వున్నందున తనలావలొబ్బరు. 150/- చేయును. అమీనాకిమ్మకు రూ. 1200/- వరూ. 11-7-1960 తేదిన కోట వెంకట సుబ్బయ్యవేద అనపాల అచ్యయ్యమ్మ వగైరాలు వ్యాపింది యిచ్చిన ఆ తి. దస్తావేజు for రూ. 450/- లు వడ్డీ నెం 1-8 100-కి రూ. 1-0-6 రు చొ వు. దియున్నది. సదరు తనలాకు లొబ్బి యలము వేయబడును.
— ఎల్. వరకేంపామూర్తి.
— ఎల్. రామచంద్రమూర్తి.
డిక్లెయర్లరు అధ్యక్షిగ్లు.

పల్లెలవార్తాపత్రి

(5వ పేజీ కొరవ)

నేడునుమల్లివారి పార్టీ చేతుల్లోకి వచ్చింది. నేడునుమల్లి అనార్యవర్తిగారు యాచార్యుని యీ దేవాలయాలకు మేనేజింగ్ ట్రస్టీ అయ్యాడు. వాకాడు విద్యానంధ్రుల వ్యవహార నిమగ్నులైవుంటూ వాటిని మూడు వూలు అరుకాయలుగా వర్ణిస్తూ జేస్తుందిన నేడునుమల్లివారు గ్రామ రాజకీయాలలో కూడా ప్రవేశించక తప్పలేదు. వాకాడు పంచాయతీకి నేడునుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డి గారు అధ్యక్షులుకాక తప్పలేదు. అట్టినే యిప్పుడు యీ దేవాలయాలు కూడా వీరి అధ్యక్షులలోకి వచ్చాయి. అనార్యవర్తిగారు మేనేజింగ్ ట్రస్టీ అయిన సూచనగా అ దేవాలయాల తరపున దనరా నందర్యంగా చేసి నవరాత్రి త్రవాల అత్యంత నయనా కర్షకరంగా భారీయత్నన జరిపించారు. తొమ్మిదిరోజులు, రోజూ వూలు-పుస్తాకాలు జరిగాయి. అ అరు మూడురోజుల పుత్తవాలలో క్రిక్కిరిసిన కార్యక్రమాలు కూడా యేర్పాటుచేశారు. అ తొమ్మిది రోజులూ వాకాడు నాగేశ్వరస్వామి దేవస్థానావరణమంతా శోభా య మా నంగా అనార్యవర్తి పోయింది.

10 వ తేదీ సాయంత్రం బుర్రకత్తకళా బ్రహ్మ శ్రీ నాజర్ దళంవారు 'వల్పాటి వీరవర్ధి' బుర్రకత్తపిప్పి అనార్నా రెండు గంటలసేపు రాద్రకనప్రాదితం చేశారు. (వర్షం వచ్చినందువల్ల దేవస్థానావరణంలో గాకుండా హస్తలు కవనంలో బుర్రకత్త యేర్పాటు చేయబడింది.)

11 తేదీ రాత్రి అత్యధిష్టలో అవినవార్లునుడుగా ప్రఖ్యాతిగడించిన వి. కె. మూర్తి (రాజమండ్రివాడైనా ప్రస్తుతం నెల్లూర్లోనే స్థిర నివాస మేర్పర్చుకొని వున్నాడు) విలువిద్యా ప్రదర్శన వినుత్పంగా వుండింది. ఈ అటంబా. ముల యుగంలో విలువిద్యపిట్టల అని అనుకోక పోతే మూర్తిగారి విలువిద్యావైభవం అనమాన్యమైనదిగా అర్పించింది. ఈ ప్రదర్శనకు ముందు గుంటూరు నుండి వచ్చిన బృందం వారిచే డ్యాన్సు దిండులు, చౌక బాదన్యత్యాలు మొత్తం పుత్తవార్లో వొక అవస్థిగా వుండింది.

తర్వాత 12 తేదీ తమిళనాడు ప్రఖ్యాత నర్తక దంపతులు 'కలైమణికుమిలినార్' వారిచే కలితం నృత్య ప్రదర్శనలు 'త్రిలింగ్'గా వుండినాయి. ఈ కలైమణి వారి బృందం సుబ్రహ్మణ్యస్వామి సంప్రదాయజ్ఞులు-వారి నృత్యరీతులు - అత్యంత అనర్ధిదాయకంగావుండి గగుర్పాటు కల్పించాయి. వారి నృత్యం వొక ప్రత్యేకాత్మ సంబంధంగా, సర్కస్ రీతిగా, గారడీగా వుండింది బ్యాక్ గ్రౌండ్ సంగీతం అంకాస్త గంభీరంగావుంటే వారి నృత్యం మరెంతగానో రాణింపింపేడి. ఏమైనా యివొక కొత్తనృత్యనరతి. అ ద్దు కా వ హం గా వుం డిం డి. అల్లారు నుండి వచ్చిన వొక కుమారి నాకనృతకచ్చేరి, కుమారి గాణి వొక అకర్షణగానే వుండింది. చుట్టు ప్రక్క పల్లెలనుండికూడా అనూ తండ్రివ తండాలుగావచ్చి ఈ పుత్తవాలూ, వేడు కల్పి తిలకించారు.

తర్వాత అర్ధరాత్రిమీదట వేటి విజయోత్సవం వుండింది. బ్యాండ్ మేళాలు, నాద నృతమేళాలు, నురుదీ బొమ్మలు, బొట్ట బొమ్మలతో పుత్తవ పూరేగింపు కనుల పడువగావుండింది.

ఈ పూరేగింపులో గుంటూరు వారి కర్ణసాము గరిడిలు అనార్నా విశేషంగా ఆకర్షించాయి. నెల్లూరు శ్రీ మద్దినేని సాంబయ్యగారు, గుంటూరుజిల్లా లాల్ పురం గొల్లపూడి తిరువ త య్య బృందం

వారు తమ కర్ణసాము, కర్ణసాము గరిడి ప్రదర్శనలతో దుమ్ములేపి పారేశారు. బాలకృష్ణారెడ్డిగారు వీరి విద్యకు సమ్మోహితులై ప్రత్యేక రజతకప్పునుకూడా అహూకరించారు.

బాణాసంధా వేడుకనుగూర్చి వొక మాట-ఎవరో రాజమండ్రినుండి వచ్చిన మండుసామగ్రి మనిషి (ప్రస్తుతం పూడి వర్తిలో స్థిరనివాసమేర్పర్చుకొన్నారట) తయారుచేసిన విదితమైన బాణాసంధా సరంజామా ఎంతో అద్భుతంగా వుండింది. వారుకాల్పిన కొన్నిబొట్ట మోతలు పది మైళ్ళుకూడా విస్తించాయట. ఇకవారి అకాశసువ్వల విద్యాసాలు చెప్పనలవి కాదు-అవి చూస్తుంటే-వొకటనిపింది. ఈ అకాశ సువ్వల కాల్యులో యి మి డి పున్న సూత్రమే రాకెట్టునానికీ, అంత రిక్షయానానికీ దారితీసింది. విదేశీయులు డీరికి కాస్తాన్ని తోడింది రాకెట్లు ప్రయోగిస్తుంటే; మన వారు కాస్త్రంకోటికి పోకుండా యీ అకాశసువ్వల బాణాసంధాల నందడితోనే తప్పివడుతున్నారు.

ఈ గ్రామ పూరేగింపులో- అంకొక్క విశేషం- వచ్చిన అననమాహామండ 'వవర్ స్ట్రీయర్' తో వన్నీటి జల్లులు కల్పించడంకూడా వొక విదితమైన వేడుక గానే వుండింది. అనం గుమ్మిపోయారు. మొత్తానికి వాకాడు లో దళరా వొక తిర్పాళ్లమాదిరిగా వుండింది. ముందురోజు రెండు నిలువలు ఎత్తన మహిషాసురుని తొమ్మిదేని పూరేగింపుజరిపి తగులబెట్టారు.

శీర్షశీర్షంగావున్న దేవాలయాలకు రిపేర్లచేసి చక్కబర్చే కార్యక్రమానికి ఈ 19 తేదీ నాడే ప్రారంభోత్సవం జరుపుకా మని శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి ప్రకటించారు.

వాకాడులో నేడునుమల్లివారు యేకార్య క్రమం వేసుకున్నా యింత అనరంజకంగా నిర్వహించడంమూస్తే అశ్చర్యంగానేవుంటుంది. ఈ ద స రా పుత్తవాలూ చూసిన తర్వాత-యిది గ్రామపార్టీలను పుధృతం చేస్తాయేమోననిపిస్తున్నా, అ ట్లాం డి అవాంఛనీయ వరిస్థితులకు దారితీయ కూడ దనే ఆశిస్తాం. —మా. ప్ర. వి.

విద్యుత్ప్రసారోత్సవాలు

ఇటీవల కోవూరుకాలాకా దంపూరులో మునిపాలిటిల మంత్రి శ్రీ చెంచురామా నాయుడుగారిచేత; వెంకటగిరి కాలాకా గుర్రంకొండలో మంత్రి శ్రీ జె. వి. సర సింగ రావుగారిచేత విద్యుత్ప్రసారోత్సవాలు జరిగాయి.

దంపూరులో విద్యుత్ప్రసారానికికోడు, వందాయటి 14 వేల యాపాయిల వ్యయంతో నిర్మించిన కోట్లకుకూడా ప్రారంభోత్సవం జరిగింది. కోవూరు సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ కోడూరు శ్రీనివాసులురెడ్డి ఈ రహదారిని ప్రారంభించారు. తెల్లలో విద్యుత్ వెలుగును పొందగ్రామాలు దంపూరువలె ఇంకా కొన్ని వుండవచ్చేమోగాని, ఈనాటి వరకు కోట్లనే గ్రామాలు అనలు లేనే లేవేమోననిపిస్తుంది. ఏమైతేనేం, దంపూరు ఈనాడైనా రెండు సౌకర్యాలు ఒక్కసారి సంపాదించుకోవడం ము దా వ హ మై న విషయం.

ఈ వెలుగు-బాటల ప్రారంభోత్సవాలకు నంబంది శ్రీ శ్రీనివాసులురెడ్డిగారి అధ్యక్షతన నర జరిగింది. సూత్రధారుడు శ్రీ వి. రాజగోపాల్ నాయుడు మంత్రికి, అహూతులకు స్వాగతం చెప్పారు. సర వండ్ శ్రీ పెంబలయ్యనాయుడు నాయకు లను మాటలంకృతులను చేశారు. వీరవర్చి సామ్రాజీకూడా మంత్రిగారికి మాలవేసింది. బుద్ధి కొండపి సమితిరాజులు బొడ్లలక్ష్మీ సర సా రె డ్డి - వట్టారిరామస్వామిదార

గారలు వేదికనలంకరించి వున్నవనిచారు. దంపూరులో ఒకనాడు ప్రకాశవంతంగా వెలిగిన మాజీ నరవండ్ శ్రీ చేపూరు మహాదేవయ్యకూడా మాట్లాడారు. శ్రీ రాజ గోపాలనాయుడు రాత్రి అందరికీ గొప్ప విందు చేశారు.

వెంకటగిరి కాలాకా గుర్రంకొండ విద్యుత్ప్రసారానికి విచ్చేసిన రహదార మంత్రి శ్రీ జె. వి. సరసింగ రావుకు న్యర్తమువివారదీవర్తనే మ స మై న స్వాగతం యిచ్చారు- శ్రీ కుమారరాజా, రాజకుమార్, వి. డి. ఓ. శ్రీ రామచంద్ర రావు, న్యాయవాది శ్రీ కె. ఎల్. వారా యణరావు పృథ్వీకస్తానిక నాయక పున నాయక సహచరఅనుచర గణమంతా. పున్నవర్తి, దిల్లమాచేను అల్పాహార విందులు, స్వాగత సత్కారాలందుకొని, దీపాలవెలిగించడానికి అనుకూలంగా రాత్రి 7 గంటలకుగుర్రంకొండచేశారు. దిల్లమాను చేనువర్త కోటనమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లవ రెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి మంత్రికి మెడలో ఒక దం డ వే సి, చేతికి ఒక విద్యువన వత్సాన్ని అందించారు- కార్తవేదుకు వి ద్యు త్తు ను ప్రసాదించవలసిందిగా కోరారు.

గుర్రంకొండలో కుంటుమడుగు సుబ్బ రాజా, ముప్పాళ్ళ నారాయణరాజుగారలు స్వాగతమిచ్చారు. మంత్రిగారు పీటనొక్కీ రెట్లు వెలిగించి ఆ వెలుగులో గ్రామంలోకి ప్రవేశించారు. మంగళవాద్యాలు, బాణ నంధా కాల్యాలు, బడువేలమంది ప్రజల కోలాహలం-దీపావళి అద్భుతంగా గుర్రం కొండకు వచ్చిందా అనిపింది. రాజులు కలచుకుంటే వేడుకలకు, అడంబరాలకు కొరత వుంటుందా! పంచాయతీ కార్యాలయంవద్ద జరిగిన సభకు శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి అధ్యక్షతవహించారు. చల్లగా వసులు చక్కబెట్టుకునే నేర్పరి వెంకటగిరి సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ వి. జి. కె. యాదేంద్ర, ఒక కోర్కెల బాబి లాలో స్వాగతం వన్యానం చేశారు. కుమూర రాజాగారు కార్న మేడు కు కరెంటును కోరతూ; వెంకటగిరి బి. టి. బి. లో పిల్లలను చేర్పించవలసిందని, వ్యవ సాయమంత్రి తిమ్మారెడ్డిగారి సహాయంతో మంజూరైన ర సా య ని క ఎరువులను కాలాకాలోని రైతాంగం సద్వినియోగం చేసుకోవలసిందని కోరారు. ఉన్నా లేవనే ఈరోజుల్లో; ఎరువులున్నాయి, వచ్చి తీసుకోండి - అని బ హి రం గం గా ప్రకటించడమనేది అపూర్వమైన విషయమే మరి! అర్ధిక దిక్కులు వైదొలగితే, కోర్కెలన్నీ నెరవేరుస్తామని మంత్రి సరసింగ రావుగారు ఒక్కమాటలో సమాధానం చెప్పేశారు. శ్రీ మల్లు రమణారెడ్డి ధన్య వాదాలతో దేదీప్యమానంగా జరిగిన ఈ కార్యక్రమం విజయవంతంగా ముగిసింది.

సిద్దారెడ్డి పర్యటన

నీటి వనరుల మంత్రి శ్రీ శీలం సిద్దారెడ్డిగారు 9, 10 తేదీలలో కోట, వెంకట గిరి సమితుల్లో పర్యటించారు.

కోట సమితిలోని నాంధారమ్మపేట, తిక్కవరం, వల్లిపేట, అలవపాళా గ్రామా లను మం త్రి గారు చూడారు; నరలలో పాల్గొన్నారు. నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి గారు మంత్రితో ప ర్య ఠిం చారు. ముక్కాలపాడు, కడివేడు, బూదనం చెరువు లకు మామిడికాల్వమండి కొత్తకాల్య శ్రద్ధ నీటివనతి కల్పించాలని నాంధారమ్మపేట నరలో శ్రీ శ్రీనివాసులురెడ్డి బిల్లుచేశారు. వంజిలేరు వంపింగ స్కీమును మంజూరు చేయవలసిందిగా తిక్క వ రం నరలో కోరారు. సమితి ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ ఎర్లల వేణుగోపాలరెడ్డి అధ్యక్షుడి సాంప్ర దాయాన్నే అనుసరించినట్లున్నా-కోర్కెల బాబిలాను మంత్రిల ముందుందడంలో! చల్లపేడు నరలో వేణు గో పా ల రె డ్డి

పెన్నక్క చెరువును అభివృద్ధిచేసి చల్ల పేడుకు వంపింగ స్కీమును మంజూరు చేయవలసిందిగా కోరారు. కూచిలిచెరువు ఎప్పిమేటుకు బిల్లులతో స్థానం కల్పించాలని శ్రీ శ్రీనివాసులురెడ్డి బిల్లు చి జేశారు. అరవపాళాం న ర లో ఎల్లగిరి కాలువకు మంజూరు దయచేయవలసిందిగా ప్రార్థించారు.

శ్రీ సిద్దారెడ్డిగారు సమాధానిమిమ్మా; ముక్కాలపాడు చెరువునీటి వనతి, బల్ల వోలు మురుగుకాల్య పథకాలు అమలు జరుపుటకు కాయకెల్లలా కృషిచేయగల సన్నారు. హైదరాబాదుకు వెళ్ళినవెంటనే ఎల్లగిరికాల్య ఎప్పిమేటును రివంజునిరు అప్పీనునుండి తెప్పించుకొని మంజూరుచేస్తా నని ప్రకటించేవరకు అరవపాళాం నర అనందవాతావరణంతో, హర్షద్యావాలతో, బొట్టపేలుతుతో పూగిపోయింది.

9 తేదీ రాత్రి వెంకటగిరి రాజుపాసా దానికి జరిగిన మంత్రి శ్రీ సిద్దారెడ్డికి రాజ కుమార్, కాసిల్దారు శ్రీ కె. వి. సర నయ్యనాయుడు ప్రభృతులు స్వాగత మిచ్చారు. రాత్రి విశ్రమించి, 10 వ తేదీ వుడయం మార్లగుంట వీటికాల్య స్కీము పరిశీలనకు బయలుదేరిపోయారు. దారిలో నా గ వో లు, లింగనమద్యం, డక్కీలి గాగ్రూలలో రైతులు మంత్రిగారిని అర్పించి కోర్కెలు నివేదించుతున్నారు. లింగనము ప్రం స్కీమును అమలుజరిపితే, వెలిం మెంతు బాక్సును చెల్లించుటకు సిద్ధంగా వున్నామని రైతులు మంత్రికి చెప్పారు. డక్కీలిలో శాననమండలి సభ్యుడు శ్రీ పాదిలేటి వెంకటస్వామి రెడ్డి, పెట్టూరు రామవరెడ్డి వ గై రా లు అ గ్గా మ పెద్ద చెరువు మరమ్మత్తు విషయమై మెమోరాం డం సమర్పించారు. మార్ల గుం ట లో మంత్రికి బ్రహ్మరథం వట్టారు, సిద్దారెడ్డి గారు వీటికాల్యను తగ్గిచేసి, వెంకటగిరికి చేరుకొన్నారు.

రాజకవనంలో రైతుల సమావేశం జరి గింది. చెరువులు, వరవకాల్యలు, స్కీముల విషయం వివిధ గ్రామరైతులు నివేదించు తున్నారు. శ్రీ మల్లు రమణారెడ్డి జమీకా దారీలు రద్దు అయినప్పటినుండి, అనాద రింపబడిన నీటివనరులు అనేకమున్నాయని చెప్పారు. అన్నీవిన్న మంత్రిగారు 'అర్ధిక పరిస్థితి మెరుగుకాగానే', 'సాధ్య మైనంతవరకు' అనే మామూలు మాటలతో సంకృష్టికరంగా సమాధానమిచ్చారు.

జ్ఞానువార్తలు

ధర్మ, పాదిలి, కనిగిరి కాలాకాలనుండి వస్తున్న దుర్భిక్ష వార్తలు దయనీయంగా వున్నాయి. దీక్ష కార్తలో కూడా దినుకు లేకుంటే, తెల్ల ఆ ము కు నే నెల్లూరు ప్రాంతంలోనే ఇంకా నాడువేతలు పూర్తిగా కుంటే, ఇక మెట్టికాలాకాల దుర్భరస్థితిని గూర్చి వేరేచెప్పాలా?

ధర్మ కాలాకా నుండి మాజీ శానన సభ్యుడు శ్రీ దిరిశాల రమణారెడ్డిగారు కాలాకా పరిస్థితినిగూర్చి వ్రాస్తూ, పునాప పైరు పొయ్యాయని, బావులు - చెరువుల క్రింద సాగులేదని; నీరసాద, పశుగణం వస్తులు మాడుతున్నారని, పరిస్థితి ఈ విధంగానే కొనసాగితే, ప్రభుత్వం సమ యానికి అడుకోకుంటే ప్రజలు - పశువుల అకలి దావులు తప్పనని హెచ్చరిస్తున్నారు.

కనిగిరి, పాదిలి కాలాకాల పరిస్థితి కూడా ఈ విధంగానే వుందని, ఇప్పటికే వేలన. ఖల్లో వ్యజ్ఞం వనసాధ్యురక; చౌకవిద్యుం డిపాలు వగైరా సహాయం దారినంతగాలేదని తెల్పవల్సి వె. కకును, బ హ్యుత్సాహుగారు వ్రాస్తున్నారు. ఎప్పుడో ఒక సంవత్సరం దుర్భిక్ష పరి స్థితి తటస్థిస్తే రైతాంగం కోలుకుంటుంది. ఎప్పుడూ ఇదే రాత్రే ప్రతికేవేంది? ఈ మెట్టికాలాకాల విషయంలో ప్ర భు త్వం కొంత ప్రత్యేక సహాయక దృష్టి ప్రసరింప

చేయడం అవసరం. శేకుంటే అది అన్యాయమే అవుతుంది.

ఎర్రబొంబనపల్లె హత్య

ధర్మకాలాకా యి.క.ల.ల.వ.ల.లో నన్ను లోయిన దిన అంజయ్య గత 17 తేదీ రాత్రి హత్యగామింప జరిపాడని, అ త ని శవం బావిలో తేరించని తెలుస్తున్నది. పలనివాళ్ళు చంపి బావిలో వేశారని నవరు అంజయ్య తమ్ముడు పోలీసుకు రిపోర్టు చేశాడట. పోలీస్ ఏమిచేసిందో ఏమోగాని, ఈ సందర్భంలో అరెస్టులేమి జరిగినట్లులేదు.

ఉన్నతాధికార్యులనా విచారించడంకంటే ఎట్లా?

కురిచేడు బోరీలు

కు రి చే డు లో బోరీలు ఎక్కువగా వున్నాయి; ఒక్కటి అమాకీ రావడంలేదు. దొంగలకు ఎంత నిర్భయం గా వుండో, ప్రజలకు అంత భయంగావుంది. ఇటీవల ఒకేరాత్రి బడుగురి స్త్రీల మెడలలో నిమాంగ ల్యాలు తె.చుకొని పోయారట. పో లీ స అంటే ఇంత చుల్కవైతే ఎట్లా?

కావలి సబ్ కోర్టులో

O. S. No. 7 of 1967
ఓలేటి లక్ష్మీనరసయ్య వగైరా - వాడులు. కొమ్మలపాటి చౌదరయ్య వగైరా - పగ్గివాడులు.

ఈ నెంబరు దావాను 1 to 7.9 మరియు 10 వాడులు తమకుగానున్నా కండుకూరు కాలాకా నందనవనం గ్రామ కమ్మూనిటీవారి తర్పునన్నూ రిపక్షింపే దివునుగా కంటిన్యూయం నడుపుటకు I. A. No. 227 of 67 నె.బయన పర్మి డిచ్చివున్నారు. గనుక అజైవణలంబారు 2-11-1967 తేదీ చగలు 10 గంటలకు ప్రకోర్టులో హాజరై తెలుపుకొనవలసినది. —శింగంపల్లి రామమూర్తి, ఆద్యక్షేటు

గుంటూరు అడిషనల్

డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో

O. S. No. 102 of 1967.
మండి మనమ్మ ... -వాడి.
(3) మండి మిస్ట్రమ్మ W/o గోపాల రావు - పెదకాకాని - గుంటూరు కా - పగ్గివాడులు.

వాడి మనవర్తి వగైరాల నిమిత్తము పగ్గివాడులమీద దావాచేయగా 8-వ పగ్గి వాడికి అజైవణ నిమిత్తము 27-10-67 తేదీకి వాయిదా వేసినారు. గాన అజైవణ పున్నయెడల పై వాయిదా రోజు వగలు 10 గంటలకు పై కోర్టుకు హాజరై తెలియ పరచుకోవలసినది. లేనియెడల ఎక్కుపార్టీ చేయుదురని తెలియజేయవలసినది. —ప చాల రామ దా ను, వాడి ఆద్యక్షేటు.

కావలి సబ్ జడ్జివారి కోర్టులో

S. O. No. 175 of 1967.
నెలకుర్తి మాంకొండయ్యుడు -వాడి. మాదిరెడ్డి కొండారెడ్డి వగైరాలు

.... - పగ్గివాడులు.
(2) మాదిరెడ్డి మాంకొండయ్య - సాకా. పెద చిల్లెపల్లె మఠరా - పరివేచారిపల్లె. ఈ నెంబరువాది ప్యాశనోటునుబట్టి రు. 1134-85 పై నెలకు పగ్గివాడులమీద దావాచేసినందుకు 2-వ పగ్గివాడికి నోటీసు నిమిత్తము 2-11-1967 తేదీకి వాయిదా వేయబడియున్నది. 2-వ పగ్గివాడికి అజై వణలు వున్నయెడల వాయిదా రోజు వ చగలు 11 గంటలకు పై కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలయును. — చిమట రామారావు, ఆద్యక్షేటు.